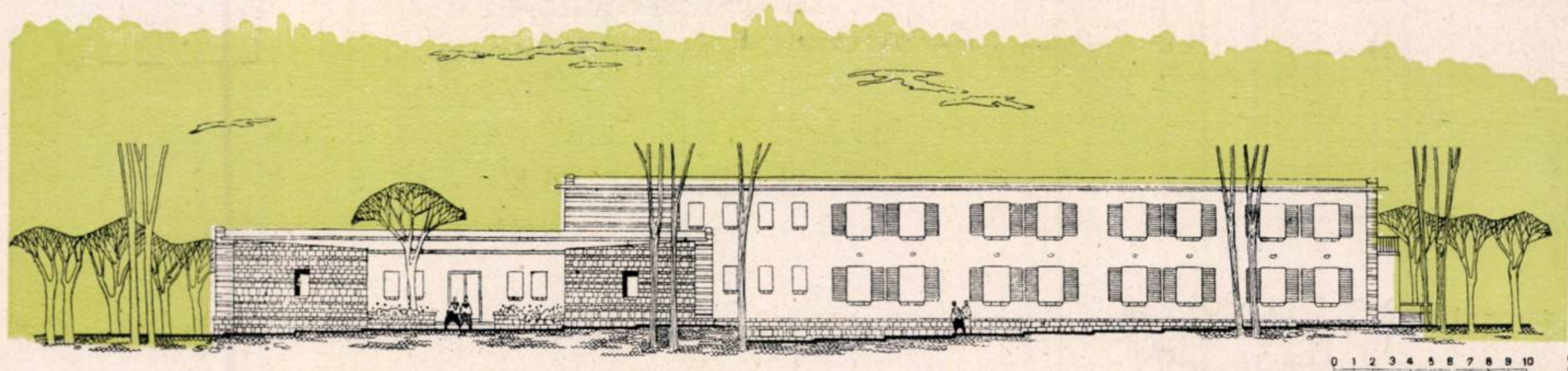
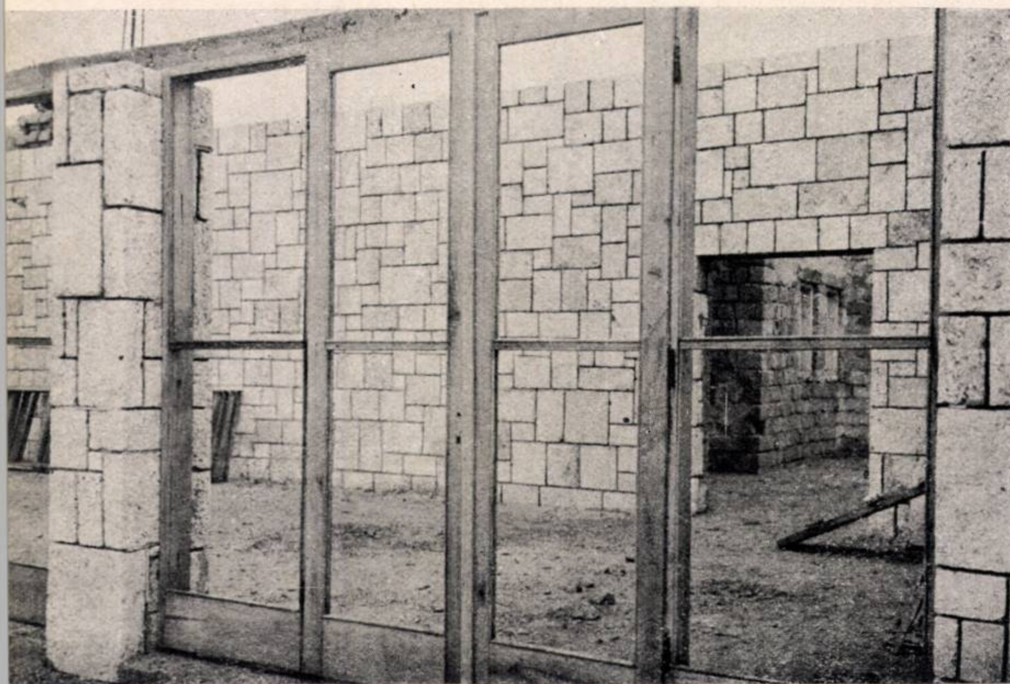
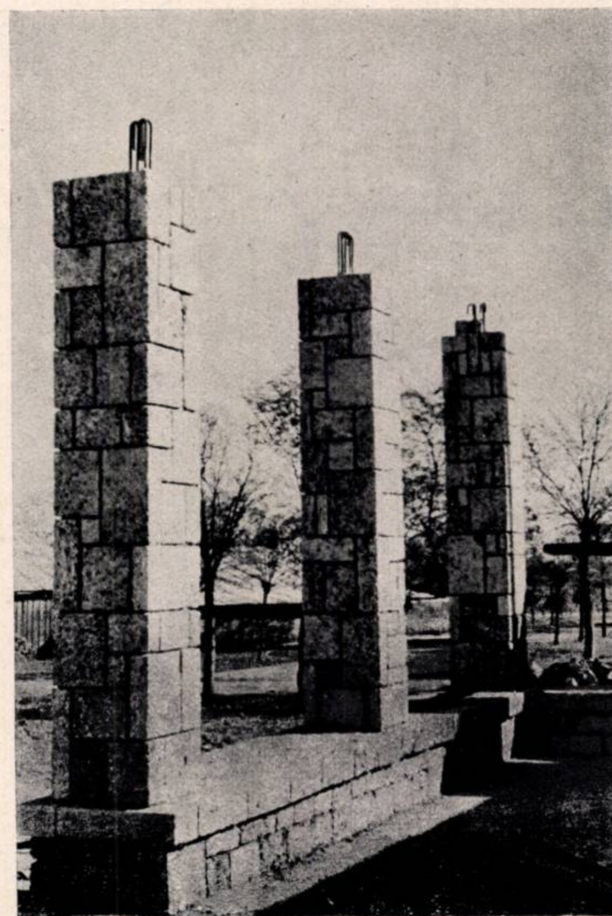

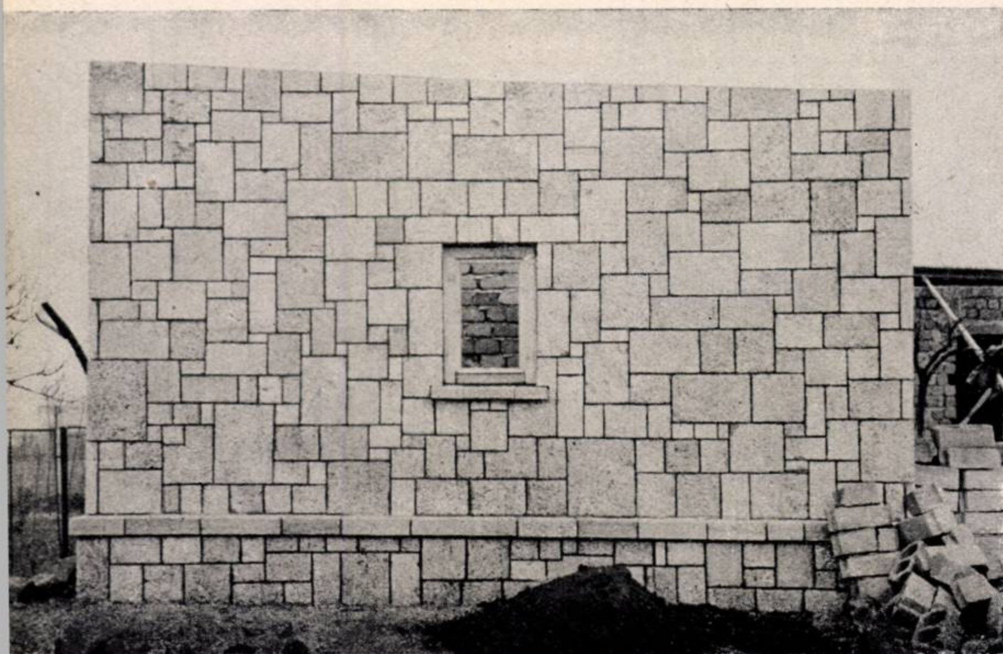
3

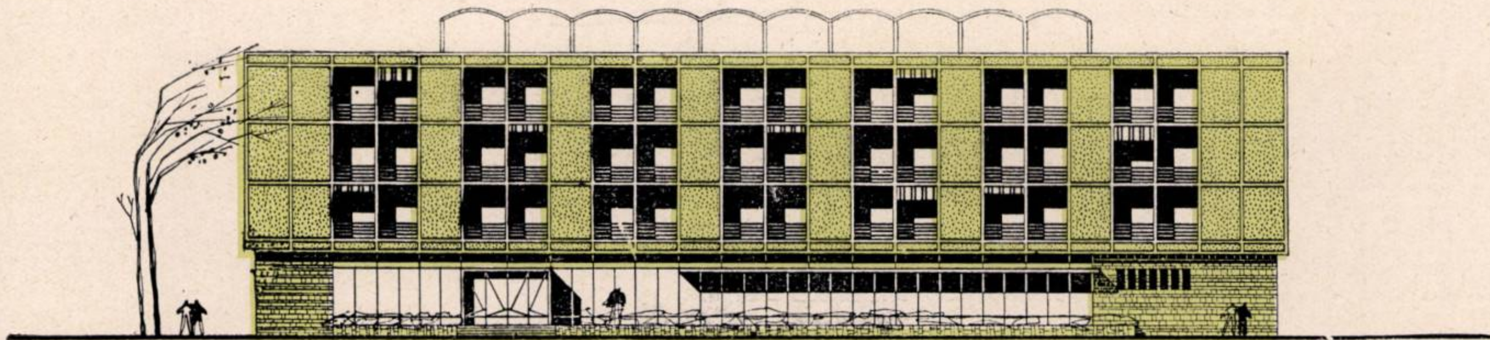
4

5

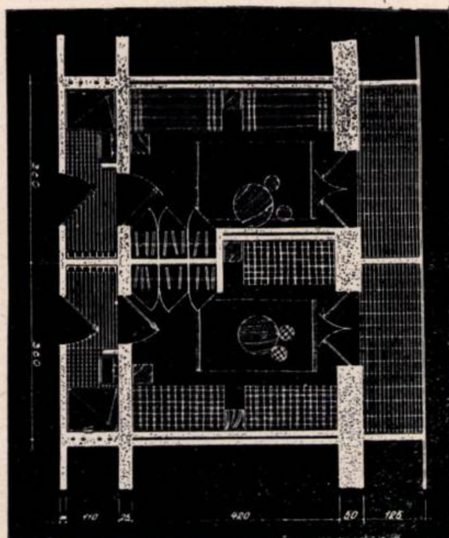

1. *Secțiune prin cămin*
2. *Fațada posterioară (spre nord)*
3-4-5. *Vederi de pe șantier*

CASĂ SANATORIALĂ LA VASILE ROAITĂ

Arh. CEZAR LĂZĂRESCU, arh. ANDREI KIRSCHNER

Amplasament — Studiul de sistematizare a localității Vasile Roaită prevede amplasarea unei serii de case sanatoriale înșirate de-a lungul falezei, care pe de o parte beneficiază de o expunere optimă, iar pe de altă parte, prin volumul lor, susțin frontul localității spre mare.

Una dintre aceste case formează obiectul studiului de față. Amplasată de-a lungul b-dului Dezrobirii, în dreptul promontoriului care domină plaja, are, peste zona verde a cornișei, o vedere larg deschisă spre mare. Clădirile, rar semănate în această porțiune a bulevardului (între str. M. Eminescu și str. Ștefan Gheorghiu), permit nu numai amplasarea acestui sanatoriu fără nici un fel de dărîmări, dar lasă locul și altor clădiri similare.

Program — Programul casei sanatoriale, întocmit în colaborare cu organele Ministerului Sănătății, prevede o cazare de 200 de paturi, sală de mese cu toate anexele necesare și o sală de club pentru diverse utilizări. Asistența medicală se asigură prin 3 cabinete de consultație, la care se adaugă o sală de gimnastică medicală cu tot aparatajul necesar. Casa sanatorială trebuind să funcționeze în tot cursul anului, s-a prevăzut și o instalație de încălzire centrală.

Rezolvarea tehnică — Casa sanatorială cuprinde un parter de 4 m înălțime și 3 etaje de cîte 3 m, un subsol parțial și o terasă circulabilă cu o pergolă.

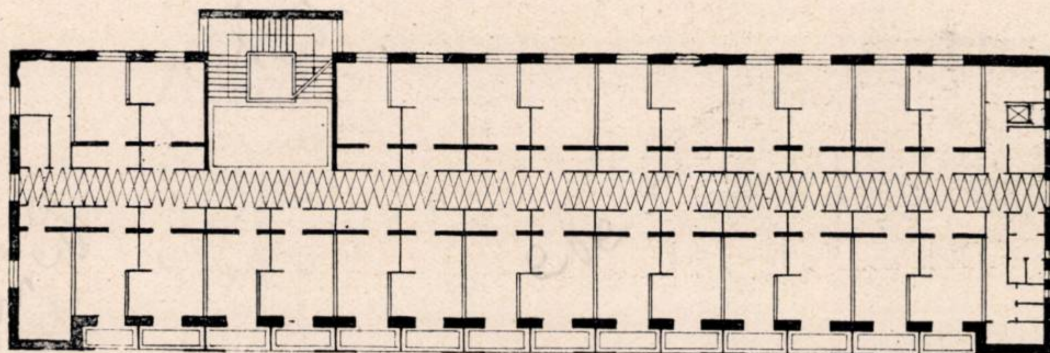
Toate serviciile comune sînt situate la parter, intrarea făcîndu-se dinspre b-dul Dezrobirii; un acces de serviciu situat în spatele clădirii asigură aprovizionarea casei.

Cazarea cuprinde 71 de camere cu cîte 2 și 3 paturi, fiecare cameră avînd duș și lavoar; camerele dinspre mare au fiecare și cîte o loggie.

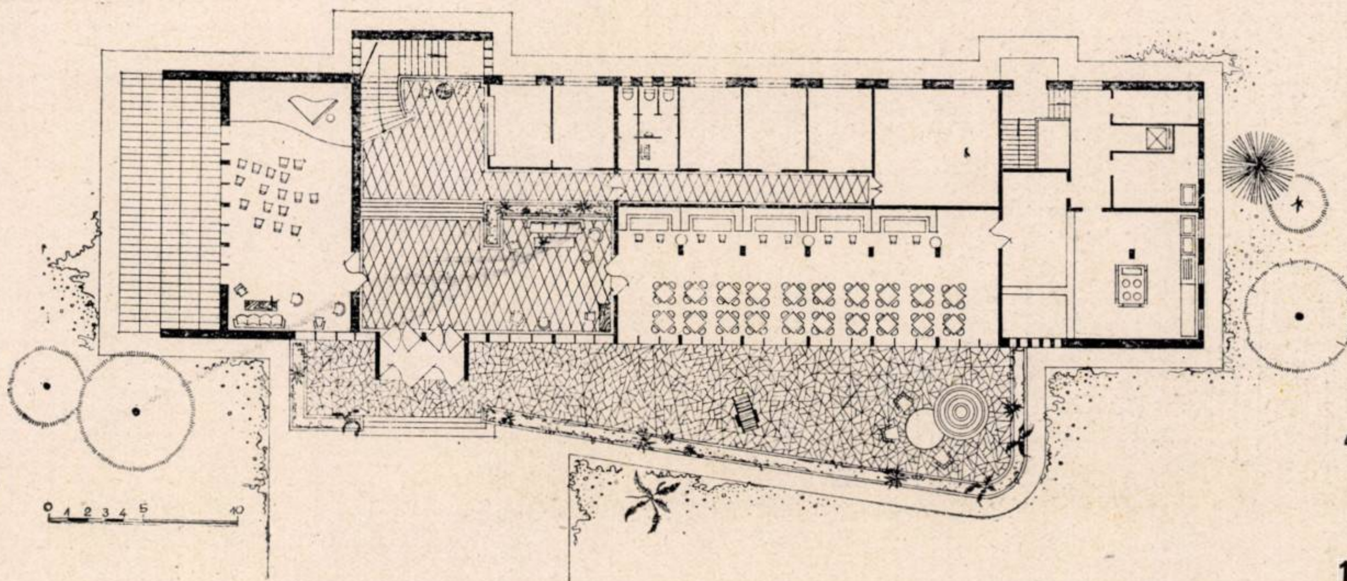
Utilizîndu-se traveea transversală de 3,40 m și formînd longitudinal 3 fîșii de cîte 4,20 m, se asigură așezarea planșeelor prefabricate în această ultimă direcție.

Suprafața desfășurată este de cca. 3 800 m², revenind la cele 204 paturi, 18,6 m² de pat.

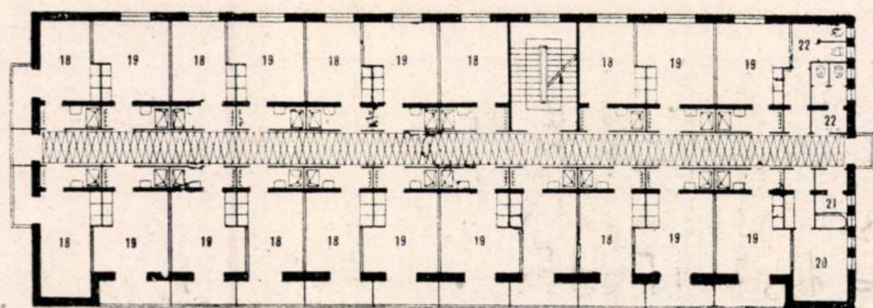
Atît sala de mese, cu deservire în două serii, cît și circulațiile și serviciile reduse, contribuie la realizarea cît mai economică a acestei construcții.

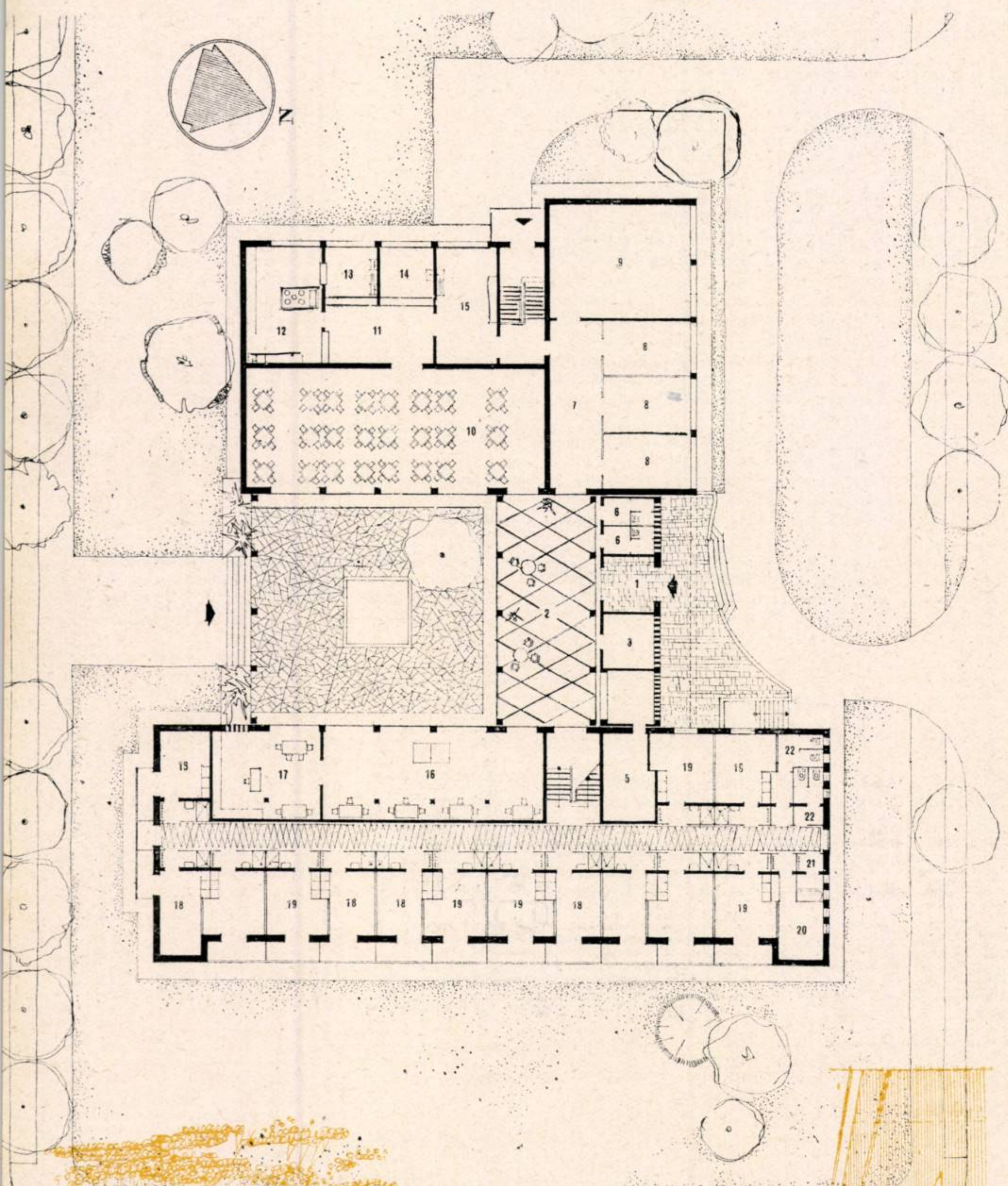
1. *Fațada principală*
2. *Detaliu de camere*
3. *Plan etaj curent*
4. *Plan parter*

CASĂ SANATORIALĂ ŞI DE

1

2

3

Amplasament — Clădirea este situată în zona sanatorială a localităţii, prevăzută în schiţa de sistematizare pe faleza mării.

Terenul este delimitat de trei străzi şi are o suprafaţă de 0,5 ha. Pe acest teren se află fundaţiile unei clădiri a cărei execuţie n-a fost terminată.

Program — Casa sanatorială şi de odihnă are o capacitate de 195 de paturi. Ea va funcţiona în tot cursul anului: pentru cură şi odihnă, în timpul verii, şi numai pentru cură, în timpul iernii. Casa sanatorială şi de odihnă asigură cazarea, alimentarea, asistenţa medicală şi recreaţia activă a celor 195 de vilegiaturişti.

Soluţia — Folosirea fundaţiilor existente a dus la soluţia prezentată. Construcţia cuprinde 3 corpuri de clădire distincte, legate între ele, şi anume: un corp de clădire cu parter şi 3 etaje, aşezat spre mare, destinat cazării, un corp de clădire cu subsol şi parter, ridicat pe fundaţiile existente, rezervat pentru partea medicală şi cantină, şi un corp de clădire numai cu parter, care face legătura între celelalte două.

Intrarea principală în clădire este spre nord. Prin vestibul se accede într-un hol spaţios, orientat spre sud, larg deschis către o curte de agrement, în jurul căreia sînt grupate sala de mese şi sălile de club. În hol se află biroul administraţiei, o încăpere pentru portar-informaţii legată cu depozitul de bagaje, şi un grup sanitar.

Din hol se ajunge, prin uşi largi, la: scara care duce spre încăperile de locuit, la sălile de club, sala de mese şi sala de aşteptare la cabinetele medicale, precum şi la sala de gimnastică.

Camerele de locuit sînt de cîte 2 şi 3 paturi; fiecare cameră este dotată cu cîte un mic vestibul, duş, lavoar, dulapuri înzidite; camerele orientate spre est şi sud au loggii.

Pe paliere se află cîte un grup de w.c.-uri pentru bărbaţi şi femei, o baie şi o cameră de serviciu cu dulapuri înzidite pentru rufe.

La nivelul sălii de mese se află un oficiu—comod legat de bucătărie—un spălător de vase şi preparări.

Terenul avînd o pantă accentuată, se obţine un subsol ieşit din pămînt cu 2 m. La subsol sînt dispuse: încăperile pentru cazarea personalului de serviciu, spălătoria-uscătorie-călcătorie, două ateliere de reparaţii şi întreţinere, depozitele cantinei şi sala cazanelor.

Realizarea tehnică — Sistemul de construcţie este alcătuit din planşee prefabricate cu fîşii cu goluri rezemate pe zidurile longitudinale ale construcţiei sau pe grinzi de beton armat monolit.

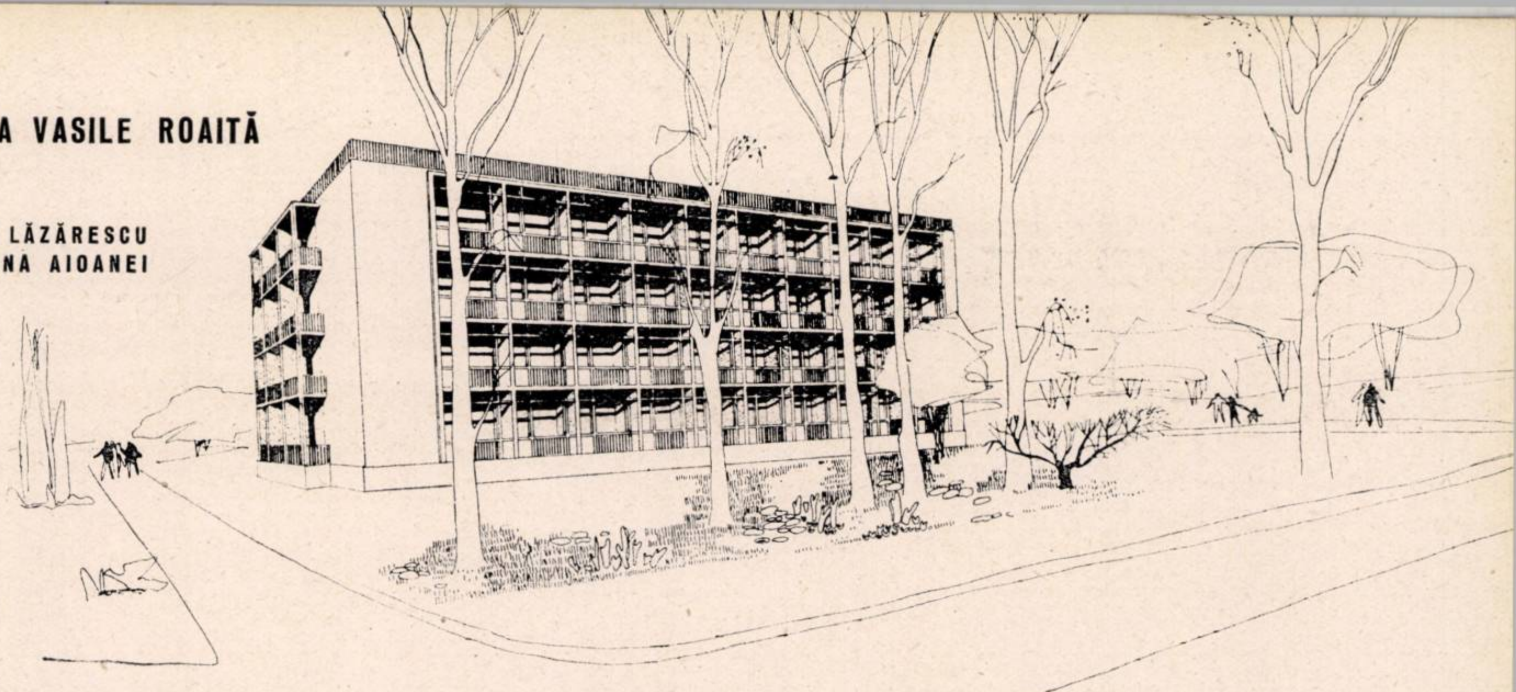
Planşeul peste sala de mese şi sălile medicale este alcătuit din grinzi principale de beton armat monolit pe care se vor rezema elementele prefabricate. Planşeul peste ultimul nivel constituie şi suportul învelitorii tip terasă.

Consideraţii economice — Suprafaţa totală desfăşurată a clădirii este de 3 900 m², din care 3 303 m² reprezintă suprafaţa utilă repartizată astfel:

— camere de locuit (inclusiv loggii)	1 423 m² (7,4 m²/ 1 pat)
— piese comune	512 m² (2,6 m²/ 1 pat)
— servicii	938 m² (4,7 m²/ 1 pat)
— circulaţii	430 m² (2,2 m²/ 1 pat)
	3 303 m² (16,9m²/ 1 pat)

ODIHNĂ LA VASILE ROAITĂ

Arh. CEZAR LĂZĂRESCU
arh. ANTONINA AIOANEI

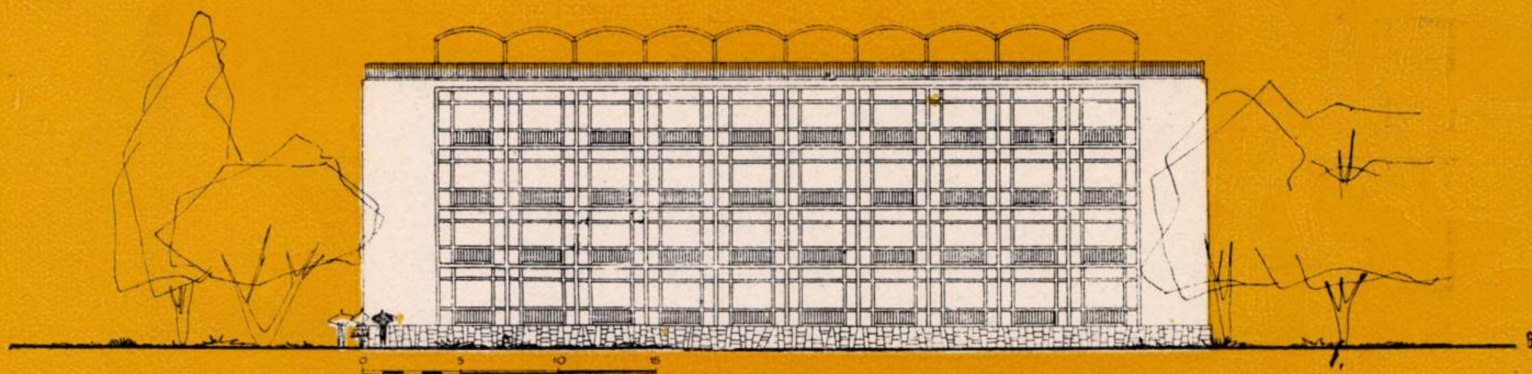

4

1. *Plan etaj curent*
2. *Plan parter*
1. *Vestibul* — 2. *Hol* — 3. *Administrație* 4. *Portar-informații* — 5. *Bagaje* — 6. *W.C.* 7. *Așteptare* — 8. *Cabinete medicale* — 9. *Sală de gimnastică* — 10 *Sală de mese* — 11. *Oficiu* 12. *Bucătărie* — 13. *Spălător vase* — 14. *Preparate reci* — 15. *Preparări* — 16. *Club* 17. *Biblioteca* — 18. *Camere cu 2 paturi* 19. *Camere cu 3 paturi* — 20. *Cameră de serviciu* — 21. *Baie* — 22. *W.C.*
3. *Perspectivă dinspre sud*
4. *Perspectivă dinspre mare*
5. *Fațada spre nord*
6. *Fațada spre mare*

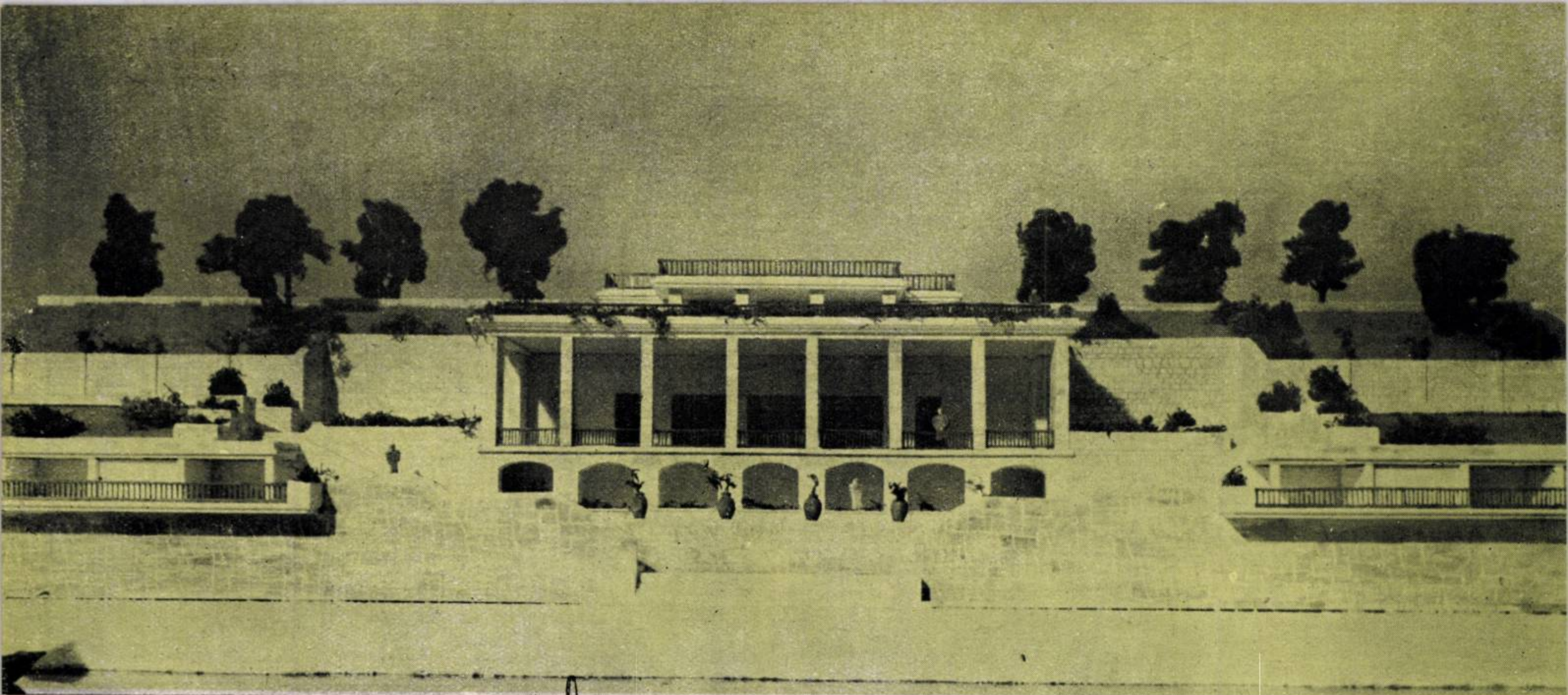

5

6

1

AMENAJAREA FALEZEI DE LA EFORIE

Arh. CEZAR LĂZĂRESCU, arh. VIORICA BLUMENTHAL, ing. NICOLAE LASZLO, ing. CEZAR TEMELCU

Amenajarea şi consolidarea falezei de la Eforie a început în 1955 şi va fi terminată în 1957. S-a prevăzut realizarea unor ziduri de sprijin în lungul falezei, care să protejeze malul; cel de la nivelul mării este de granit roşu de Măcin, iar cele superioare, din calcar de Techirghiol.

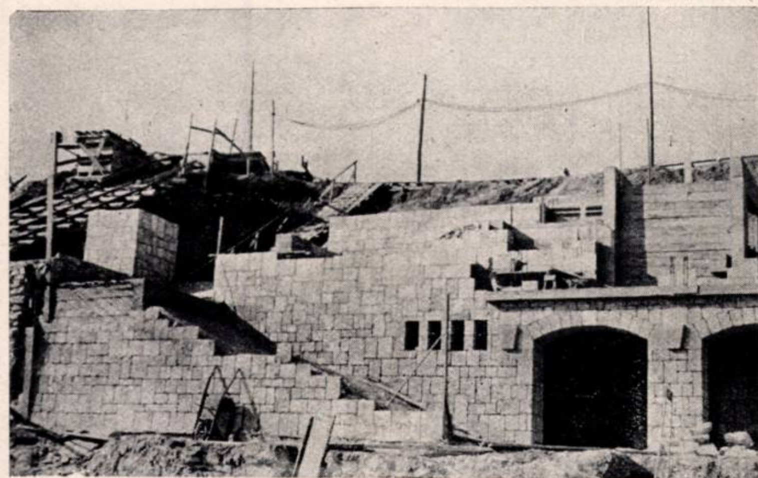
În centrul amenajărilor s-au prevăzut grupuri sanitare, vestiare, bufete, cofetărie, terase etc.

Pentru mărirea plajei se vor executa diguri transversale în mare; primul, în lungime de cca. 200 m, a fost parţial executat. El va da posibilitatea — prin amenajările prevăzute — acostării vaselor de pasageri ce vor face legătura cu Constanţa.

Lucrările fac parte dintr-un ansamblu unitar care se realizează pe toată lungimea oraşului.

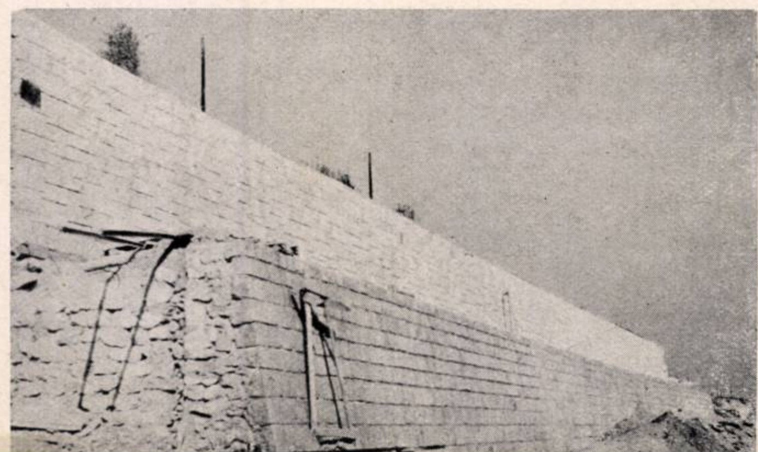
2

3

5

4

BLOC DE LOCUINȚE LA CONSTANȚA

Arh. VICTOR KROCHMALNIK, arh. PAUL FOCȘA, ing. GHEORGHE URSU

Amplasament — Blocul este situat la Constanța pe str. Remus Opreanu, în axul hotelului Palace.

Program—S-a folosit tronsonul 516/2—I.P.B., urmărindu-se ca nici un apartament să nu aibă mai mult de o cameră orientată către nord; prin orientarea bilaterală a tuturor apartamentelor s-a creat posibilitatea aerisirii transversale. Toate camerele de locuit au balcoane care sporesc suprafața locuibilă.

Parterul este constituit din loje pentru portar în tronsonul central și cîte o cameră de biciclete și cărucioare de copii la fiecare intrare, două apartamente a 3 camere în tronsonul central și două apartamente a 2 camere și o garsonieră la fiecare tronson de colț. Bucătăria, baia, w. c. și cămara sînt separate, accesibile din vestibul și formează o travee de servicii.

Cele trei etaje sînt identice: în tronsonul central sînt 2 apartamente a 3 camere și 1 garsonieră, iar în tronsoanele de capăt s-au prevăzut cîte 3 apartamente a 2 camere.

Subsolul cuprinde boxe pentru fiecare apartament, două grupuri spălătorie-uscătorie-călcătorie, w.c., duș, centrală termică — proiectată a deservi și alte două blocuri alăturate — și crematoriu.

Sistem constructiv — Construcția se execută din zidărie portantă, grinzi prefabricate de beton armat rezemate pe zidurile longitudinale (5,20 m lumină) și corpuri de umplutură.

La scări, vangurile sînt de beton armat, iar podestele din chesoane prefabricate.

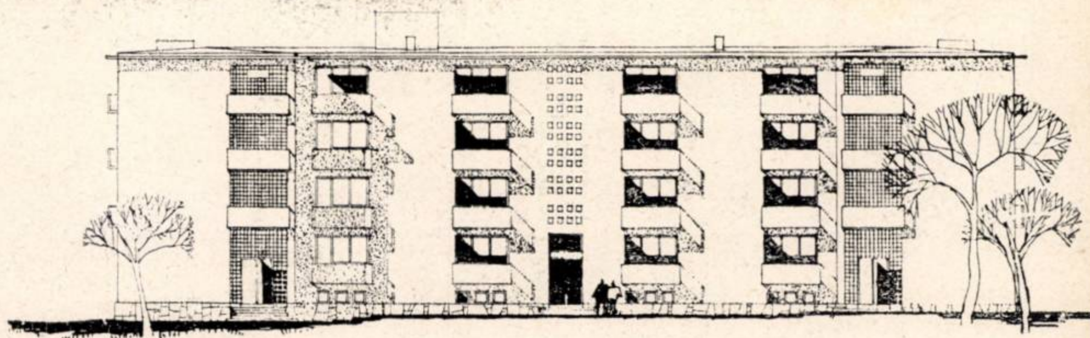
Zidăria exterioară este de 1 și 1/2 cărămidă către sud și de 2 cărămizi către celelalte orientări. Zidăria interioară portantă este din blocuri mici de beton. Coșurile de fum și ventilațiile sînt din prefabricate de beton. Masivul coșurilor centralei termice este de cărămidă. Zidurile despărțitoare din interiorul apartamentelor sînt de cărămidă plină și găurită de 6 cm grosime. Blocul este acoperit cu o terasă necirculabilă.

Construcția este în curs de realizare.

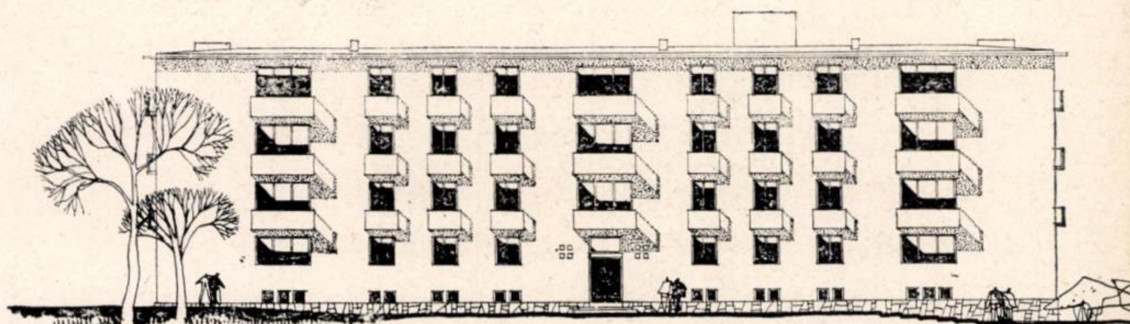
1. *Machetă*
2-3. *Vederi de pe șantier*
4. *Zidul de sprijin al falezei*
5. *Detaliu*

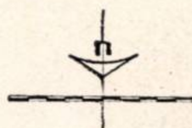
6. *Fațada spre nord*
7. *Fațada spre sud*
8. *Plan etaj curent*
9. *Perspectivă*

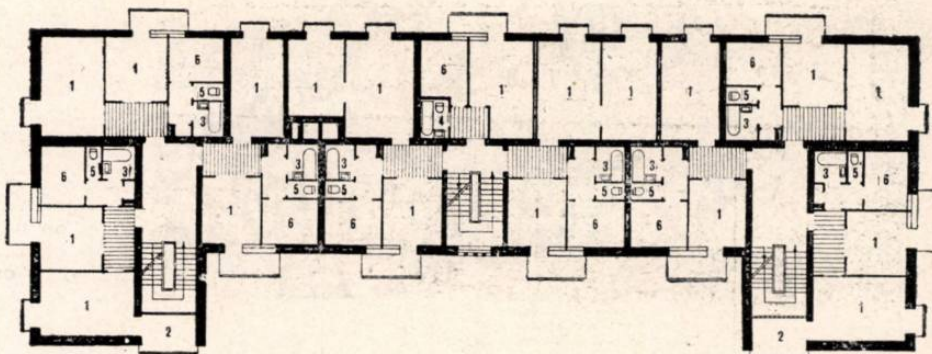

6

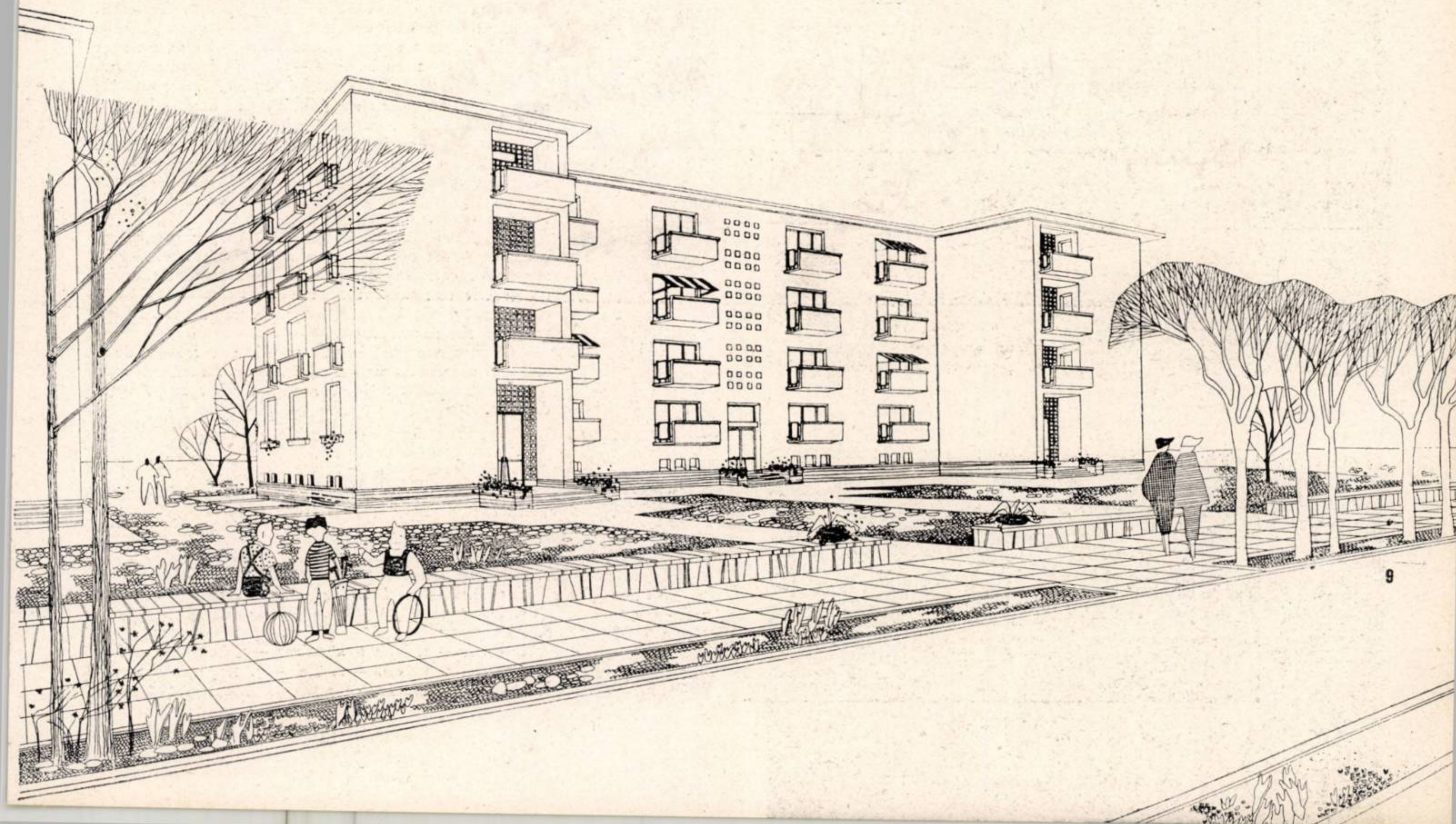

7

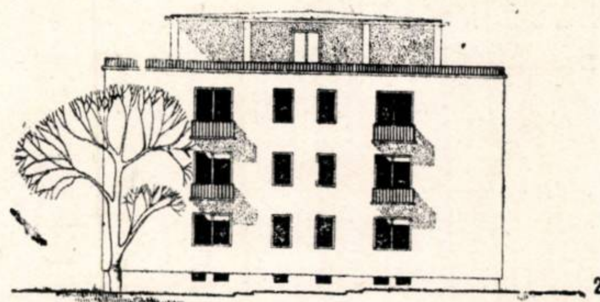

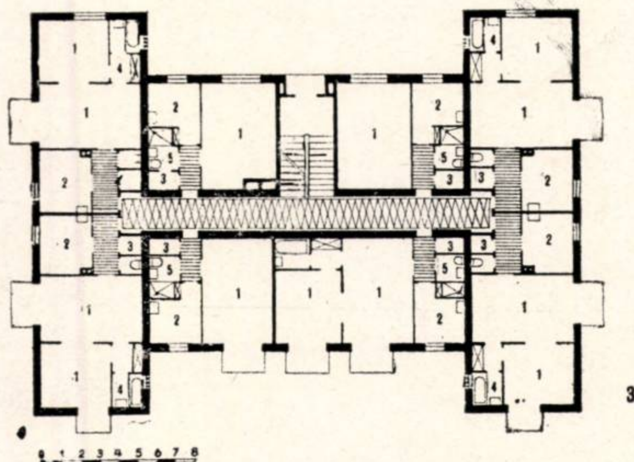
8

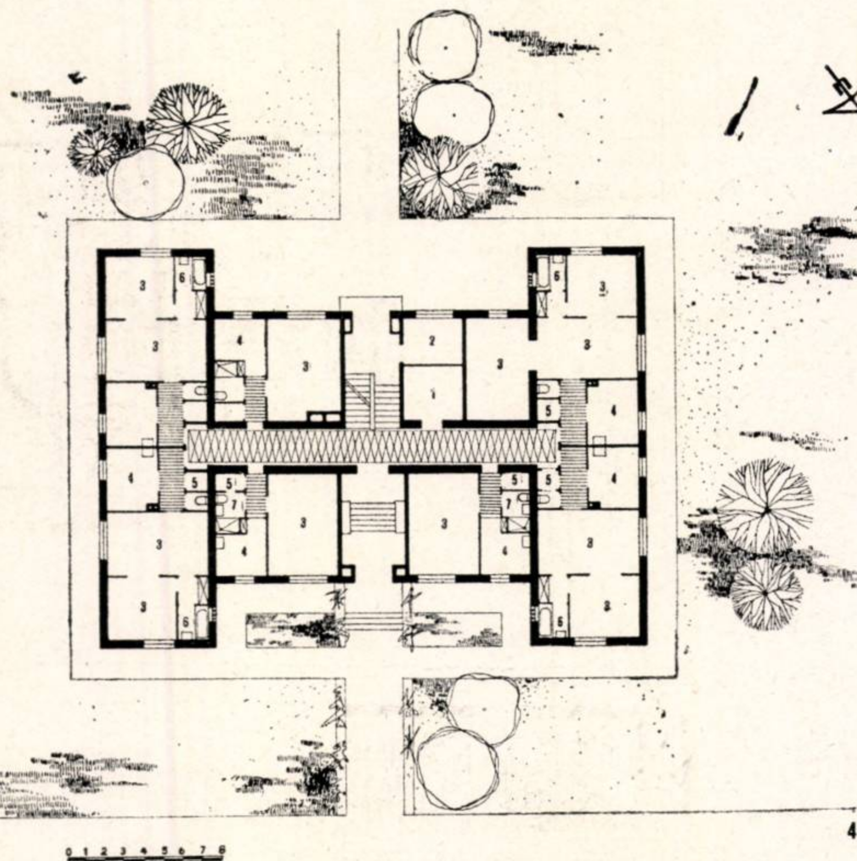

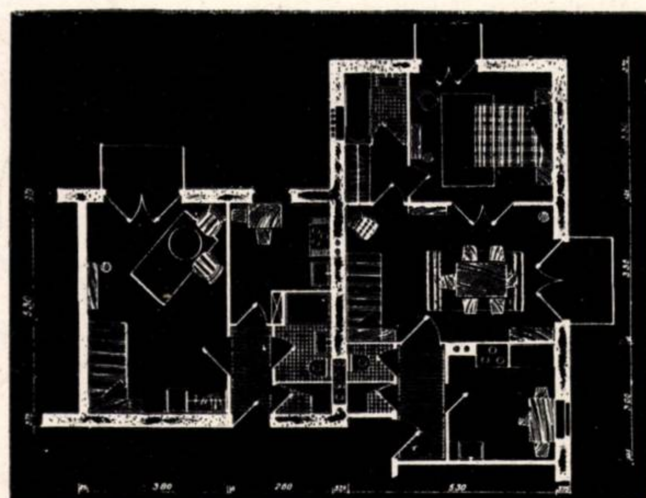
9

BLOC DE LOCUINȚE PENTRU «TRUSTUL 10 CONSTRUCȚII»

Arh. GABRIEL KORN, arh. VIRGINIA PETREA, ing. CEZAR TEMELCU

Amplasament — Blocul de locuințe pentru lucrătorii « Trustului 10 construcții » din Constanța este amplasat pe str. Remus Opreanu, stradă ce se desfășoară de-a lungul cornișei falezei de est, într-un ansamblu de blocuri de locuințe și hoteluri care formează cornișa orașului spre mare. O zonă verde, lată de 25 m, este proiectată între această stradă și malul mării.

Program — Tema dată de beneficiar prevedea un procent mai mare de apartamente cu o cameră, decît cel obișnuit în secțiunile tip de locuințe.

Realizarea tehnică — Cerințele temei au fost rezolvate prin proiectarea unui bloc-punct care grupează în jurul unei scări 8 apartamente; prin această grupare se realizează în total 27 de apartamente, cu o singură scară și cu spații de circulație reduse.

Blocul, în formă de H, are subsol, parter, 3 etaje pe partea centrală și 2 etaje pe părțile laterale. La nivelul etajului III există două terase circulabile peste aripile laterale, accesibile pentru toți locatarii.

Din cele 27 de apartamente, un apartament este cu 3 camere, 14 apartamente au cîte 2 camere, bucătărie, baie, w. c. separat și cămară, iar 12 apartamente au, cîte 1 cameră, bucătărie, duș, w. c. și cămară.

În proiect s-au prevăzut, pe lîngă spălătorii, boxe individuale, crematoriu de gunoi cu tub de evacuare, precum și o serie de dotări care să creeze condiții mai confortabile locatarilor, ca de pildă: mobilier fix la bucătării, rafturi la cămări și boxe, dulapuri înzidite cu rafturi și sertare, debarale și lămpi în camerele de locuit. De asemenea pentru bucătării și grupurile sanitare s-a prevăzut pe pereți faianță și ulei.

La intrarea în bloc s-a creat, la nivelul terenului, spațiul necesar depozitării bicicletelor și cărucioarelor.

Construcția va fi executată cu ziduri purtătoare de cărămidă și planșee prefabricate din grinzi de un singur tip — TCB de 32 cm înălțime — și corpuri de umplutură.

Pe părțile laterale, peste etajul II, planșeul este monolit pe suprafața teraselor circulabile. Pe partea centrală, acoperișul este rezolvat cu pantă mică de 7%, învelitoarea fiind formată din izolație hidrofugă, pînză și carton.

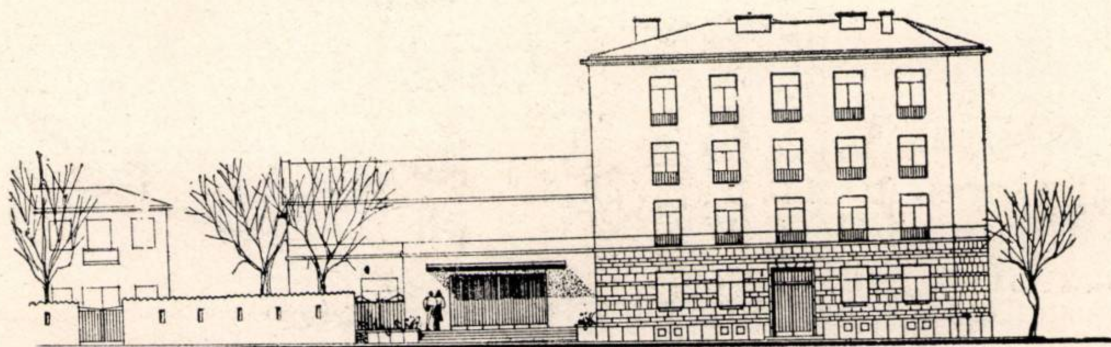
Încălzirea construcției se va face în prima etapă printr-o uzină proprie, iar în viitor prin uzina centrală prevăzută în subsolul unui bloc și care ar urma să alimenteze toate cele trei blocuri proiectate.

Soluția aleasă permite o rezolvare economică și corespunzătoare temei date, reducînd numărul scărilor și al spațiilor comune de circulație. De asemenea, sistemul constructiv este simplu: se folosesc în special zidurile exterioare și două ziduri longitudinale pe partea centrală, ca ziduri purtătoare.

Clădirea este pusă în valoare prin retragerea ei de la stradă și amenajarea unui spațiu verde taluzat în față.

Construcția este în execuție, fiind aproape gata de roșu.

1. *Fațada principală*
2. *Fațada laterală*
3. *Plan etaj curent*
1. *Cameră* — 2. *Bucătărie* — 3. *Cămară* — 4. *Baie* 5. *Duș-w.c.*
4. *Plan parter*
1. *Portar* — 2. *Biciclete-cărucioare* — 3. *Cameră* — 4. *Bucătărie* — 5. *Cămară* — 6. *Baie* — 7. *Duș-w.c.*
5. *Detaliu de apartamente*

BLOC DE LOCUINȚE CU SALĂ DE CONFERINȚE LA CONSTANȚA

Arh. GABRIEL KORN, ing. ION NEACȘU, Ing. CEZAR TEMELCU

Amplasament — Această construcție, conținînd două funcțiuni deosebite, a fost amplasată pe b-dul Republicii, înglobînd o veche construcție neterminată.

Terenul afectat pentru rezolvarea temei era foarte dificil, prin existența structurii unui bloc vechi, a unei construcții alăturate de care trebuie să ne lipim la două calcane, retragerea de la clădirea următoare și o denivelare în cele două sensuri ale terenului.

Program — Tema dată de beneficiar prevedea un număr de apartamente de locuit și o sală de conferințe pentru 300—400 de persoane, cu anexele respective.

Realizarea tehnică — Folosind construcția existentă spre b-dul Republicii — compusă din subsol și parter cu zidărie exterioară, avînd un sistem de stîlpi interiori de beton armat și planșee de beton armat peste subsol și parter — s-a rezolvat pe această structură partea de apartamente de locuit pe parter și 3 etaje, regim obligat pe b-dul Republicii.

Partea de locuințe cuprinde 10 apartamente cu 2 camere, bucătărie, baie-w.c. și cămară și 4 apartamente cu o cameră, bucătărie, baie-w.c. și dulap cămară.

Legată de acest bloc de locuințe, folosind în parte și parterul acestuia, s-a proiectat o sală de conferințe pentru 360 de persoane, cu un hol-foaier, vestiare, un birou, grup sanitar și un mic bufet.

Sistemul de construcție prevăzut este din planșee de beton armat monolit rezemate pe stîlpi de beton armat la interior și pe zidărie portantă pe contur.

Cele 3 etaje ale blocului de locuințe au dus la o serie de modificări în sistemul de rezistență al construcției existente, introducîndu-se stîlpi noi de beton armat și consolidîndu-se planșeele existente cu o suprabetonare.

Construcția sălii este de asemenea prevăzută cu planșeu de beton armat, ferme de beton și zidărie portantă cu sîmburi de beton.

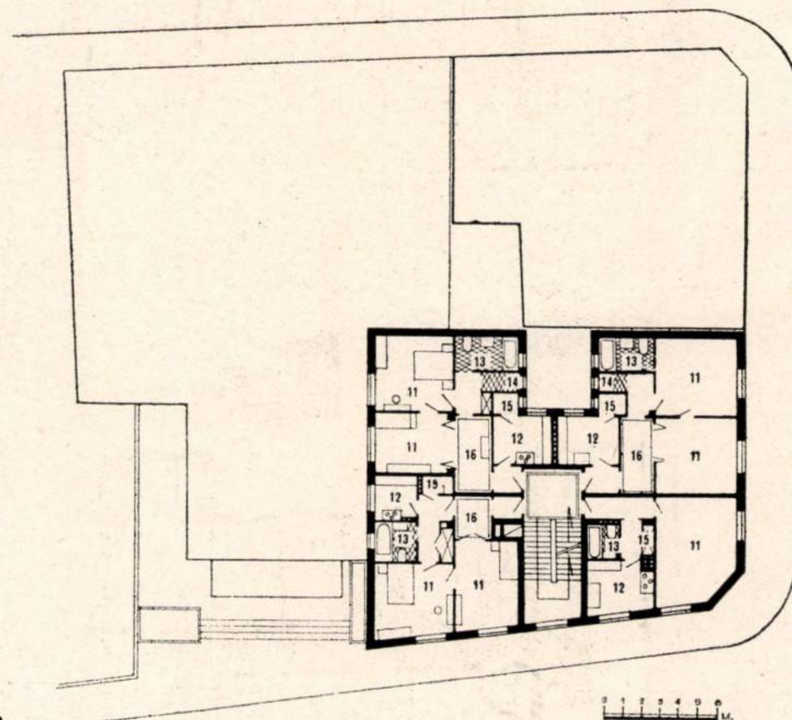
Învelitoarea a fost executată din olane.

Pentru sala de conferințe, pe lîngă încălzirea centrală cu apă caldă s-a prevăzut ventilarea mecanică, cu filtrarea, umidificarea și încălzirea aerului. La sala de conferințe, finisajul proiectat este mai pretențios: tencuieli speciale cu rumeguș și praf de piatră, tavane de ipsos profilate și pardoseli de marmură de Rușchița și Sebeș. S-a proiectat pentru această sală mobilier special de stejar natur, executat de cooperativa « Petőfi » din Miercurea Ciuc și lustre pentru sala de conferințe executate de fabrica « Pădurea Neagră ».

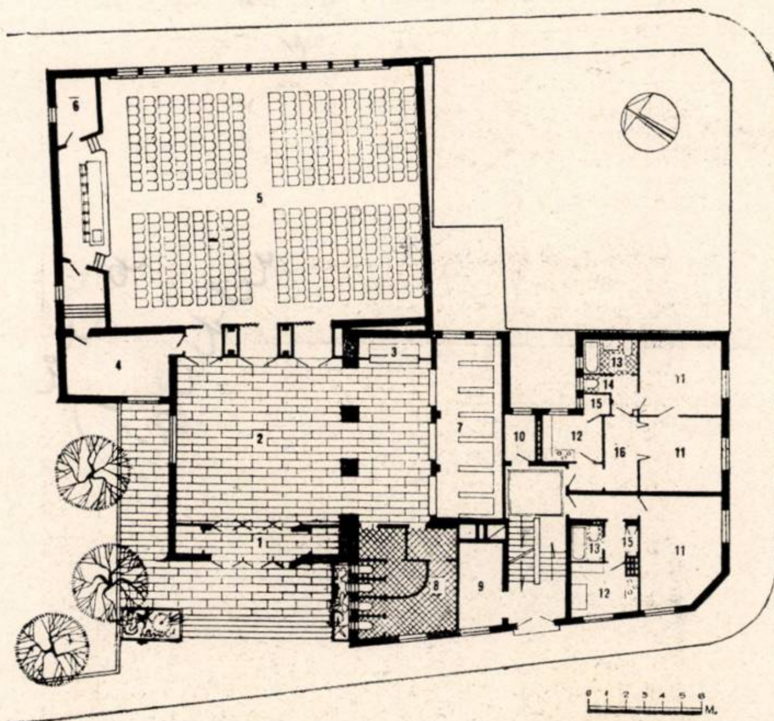
În hol, luminatul artificial a fost rezolvat cu cupe de ipsos îngropate în tavan și lămpi îngropate făcute din lame de cristal dese, care asigură difuzarea luminii trimise de becurile din spatele lor.

Intrarea în sala de conferințe a fost retrasă dinspre stradă și înălțată cu cîteva trepte, ca să capete degajarea necesară unei intrări mai importante.

Construcția este în execuție în stadiul de finisaj interior.

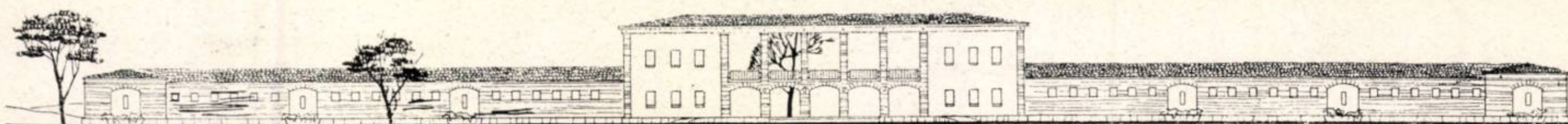

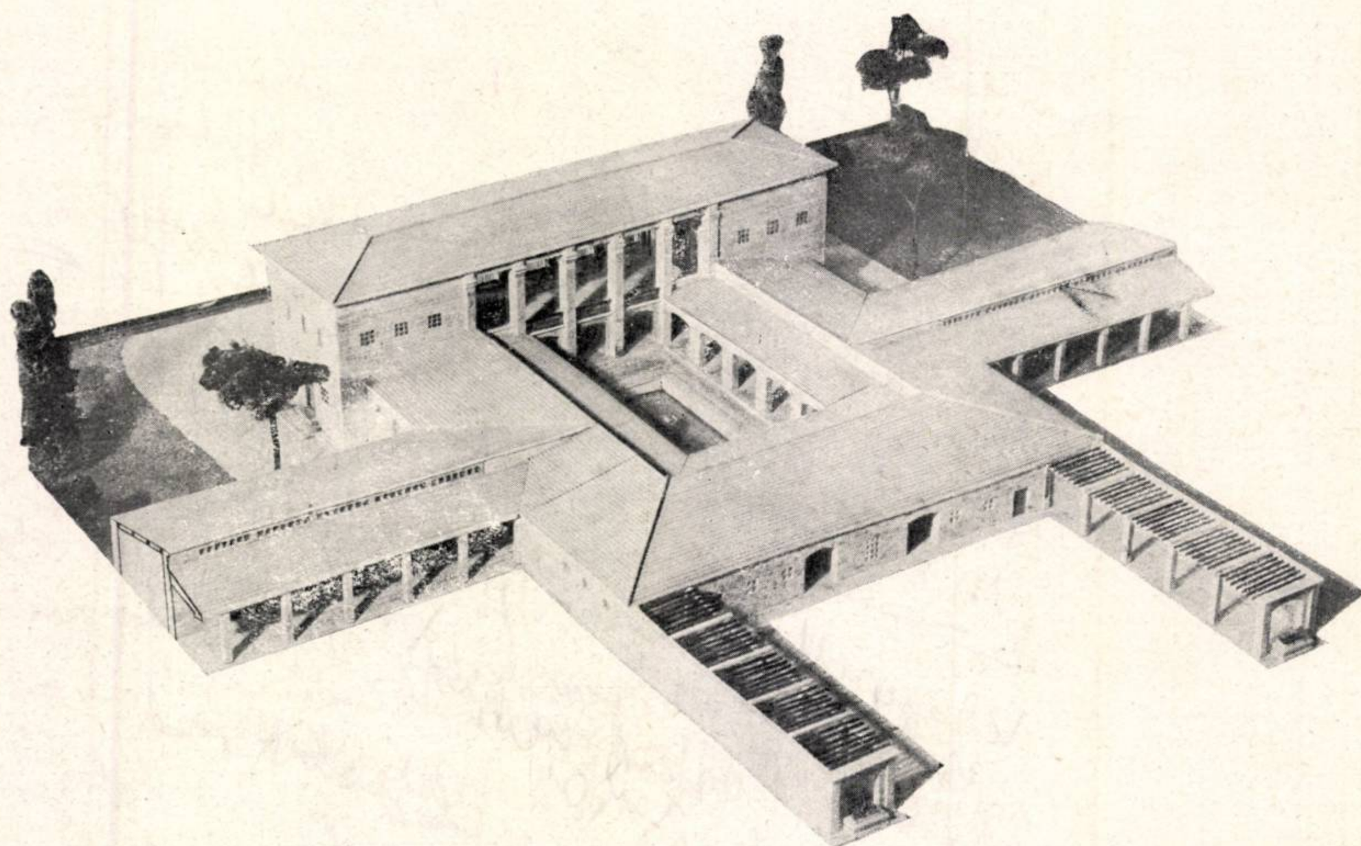
1. *Fațada principală*
2. *Plan etaj curent*
3. *Plan parter*
1. *Vestibul* — 2. *Holul sălii* — 3. *Bufet* — 4. *Birou* 5. *Sală de ședințe* (360 *de locuri*) — 6. *Centrală de ventilație* — 7. *Vestiar* — 8. *Grup sanitar* — 9. *Depozit biciclete* — 10. *Portar* — 11. *Cameră* — 12. *Bucătărie* — 13. *Baie* — 14. *W.C.* — 15. *Cămară* — 16. *Hol apartament*

1

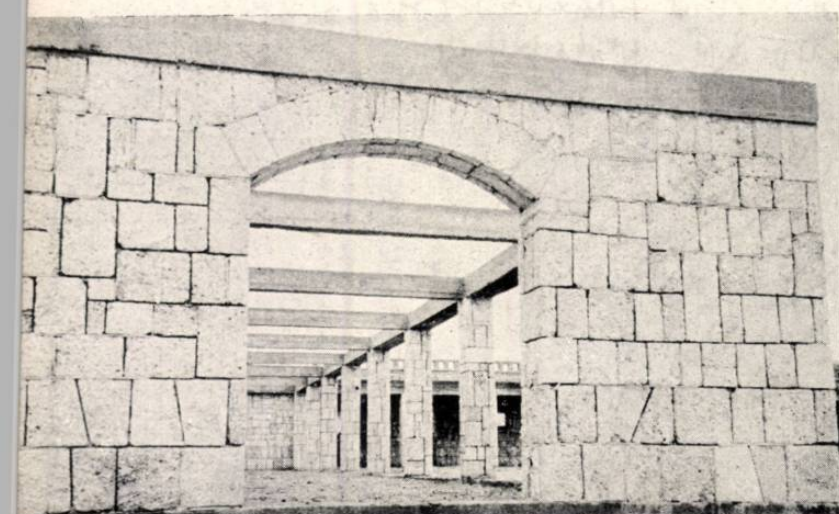
BĂI RECI DE NĂMOL LA EFORIE
Proiect 1955, în execuție

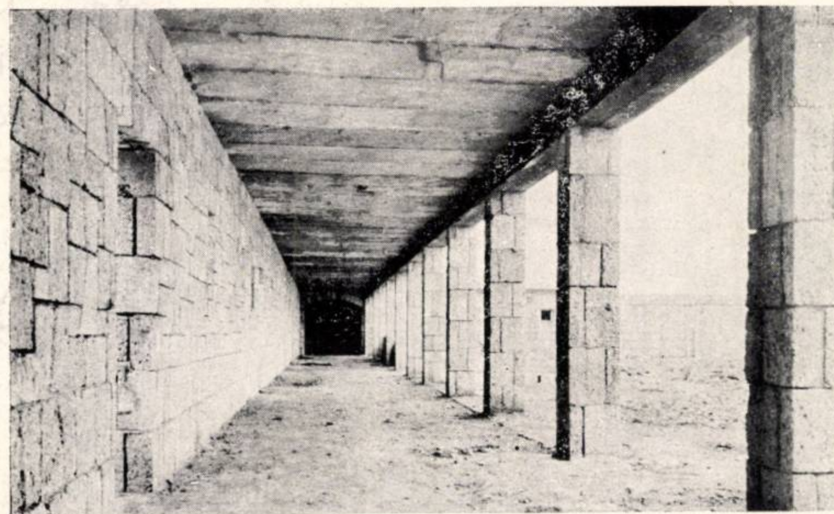
Arh. CEZAR LĂZĂRESCU, arh. VIORICA BLUMENTHAL, ing. NICOLAE LASZLO, ing. CEZAR TEMELCU

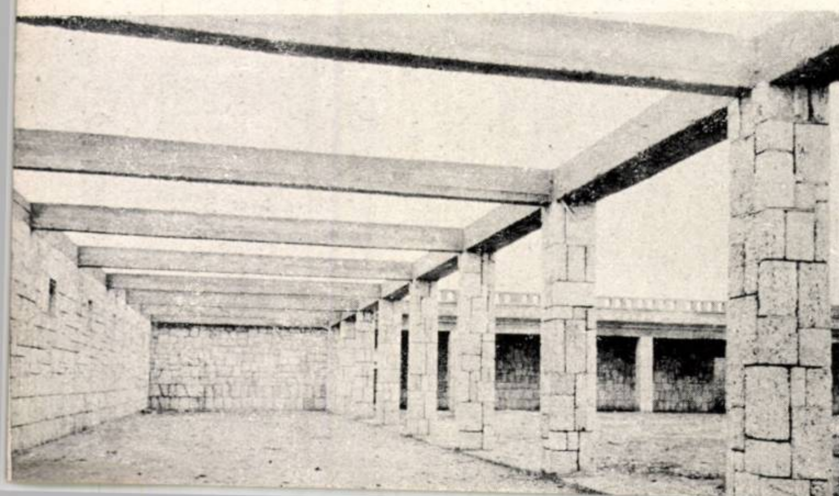

2

3-4 5-6

Amplasament — Băile reci de nămol de la Eforie sînt amplasate pe malul lacului Techirghiol, la intrarea în localitate dinspre Vasile Roaită; accesul la stabilimentul de băi se face printr-un drum din şoseaua Constanţa — Mangalia.

Program — Programul prevede un stabiliment de băi cu o capacitate simultană de 800 de persoane — 300 de femei, 300 de bărbaţi şi 200 de copii — fiecare avînd plajă separată; de asemenea, se cere un restaurant-bufet, precum şi dotările specifice necesare băilor.

Soluţie — Intrarea în băi se face printr-un hol cu case de bilete, cabină telefonică şi birou administrativ. Tot din hol porneşte scara ce duce la bufetul-restaurant amplasat deasupra holului. Bufetul are ca anexe: un oficiu, spălător de vase, cameră pentru preparare, depozit şi un vestiar pentru personal, cu intrare separată.

Din hol se ajunge într-o curte interioară cu portice pe trei laturi şi cu un bazin la mijloc; în jurul acestei curţi sînt grupate diferite birouri administrative, cabinetul medical, frizeria, drogheria, debitul etc.

Pentru tratament sînt organizate trei curţi (pentru femei, bărbaţi şi copii) cu accese separate, şicanate, din curtea interioară. Fiecare curte are vestiare comune, cabine individuale, duşuri, w.c.-lavabou, cameră pentru masaj, cameră pentru lenjerie, cameră de serviciu, depozit şi bufet, precum şi platforme de ungere cu nămol, duşuri calde şi reci în aer liber, umbrare etc.

Dat fiind amplasamentul construcţiei şi vederea frumoasă de care va beneficia restaurantul, s-a prevăzut ca el să poată fi folosit şi ziua şi seara.

Realizare tehnică — Construcţia a fost executată din zidărie portantă de piatră locală, aparentă. Tot din piatră sînt stîlpii, porticele, ancadramentele etc. Zidăria despărţitoare e de cărămidă. Acoperirea s-a făcut cu chesoane prefabricate din beton armat, iar învelitoarea din olane. Pentru o mai bună ventilare a încăperilor s-a utilizat un sistem de acoperire în două pante, cu coamele la înălţimi diferite, lăsînd între coame un şir de ochiuri de ventilaţie pe peretele opus celui cu ferestre.

Pentru a obţine o faţadă veselă şi plăcută s-au prevăzut două panouri colorate pe faţada corpului principal şi nişe colorate în capetele corpurilor laterale.

Construcţia este aproape terminată.

1. *Faţada principală*
2. *Macheta*
3-4-5-6. *Vederi de pe şantier*

Ing. ISAC FINKELSTEIN

SOLUȚII TEHNICE AVANSATE PENTRU CASTELE DE APĂ

Problema castelelor de apă este importantă, atît din punct de vedere constructiv, cît și din punct de vedere plastic. Problemele inginerești care se pun la aceste construcții sînt uneori foarte dificile, ținînd seama că rezervoarele pot atinge capacități de cîteva mii de metri cubi și înălțimi de 50—60 m.

Datorită acestor mari dimensiuni, rezolvarea castelelor de apă ridică și serioase probleme de plastică.

La noi în țară s-au executat pînă acum un mare număr de castele de apă în complexe industriale, în gări și în centre locuite.

Trebuie recunoscut însă că nici la noi și nici în alte țări nu s-au găsit încă soluții care să rezolve satisfăcător, atît cerințele constructive, cît și pe cele plastice.

Mult timp s-au folosit pentru castelele de apă soluții așa-zise clasice, care neglijau de multe ori latura plastică și care duceau și la rezolvări constructive greoaie și neeconomice.

În ultimii zece ani însă, această problemă a preocupat mult, atît pe ingineri, cît și pe arhitecți, urmărindu-se introducerea unor soluții tehnice avansate, cum și o rezolvare corespunzătoare a problemelor plastice.

Soluțiile clasice pentru castelele de apă constau în executarea unui rezervor monolit pe un turn din cărămidă sau pe un schelet de beton armat monolit, cu sau fără umplutură de cărămidă.

În general, rezervorul este cilindric și scos în consolă față de turn (sistem Intze).

Turnul mai cuprinde, de obicei, camera de pompe, scara de acces la rezervor și conductele.

În acest sistem sînt executate majoritatea castelelor de apă existente astăzi la noi.

Ele prezintă toate avantajele unui sistem de construcție relativ simplu și verificat în practică, însă au o serie de dezavantaje constructive importante, și anume:

a) consumul mare de lemn pentru cofraje și sprijiniri;

b) durata de execuție relativ lungă;

c) necesitatea asigurării etanșeității rezervorului prin diferite procedee costisitoare și puțin sigure la presiuni mari.

Ca exemplu de castele de apă realizate la noi în ultimii ani, în figurile 1, 2, 3 se poate vedea un castel de apă cu rezervorul pe un turn realizat din zidărie portantă.

Figurile 4, 5, 6 prezintă un alt castel de apă, cu rezervorul pe schelet de beton armat monolit.

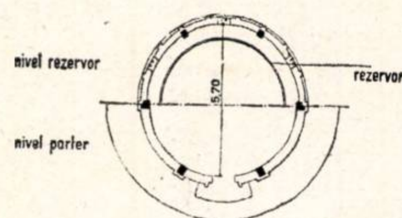
Soluțiile moderne pentru castele de apă reduc consumul de lemn și durata de execuție lungă, prin folosirea cofrajului glisant sau a prefabricatelor.

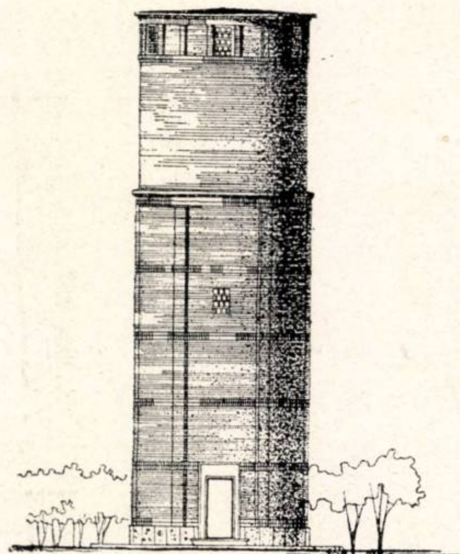
Generalizarea utilizării precomprimării la rezervor aduce, atît garanția etanșeității, cît și economii importante de materiale și cost.

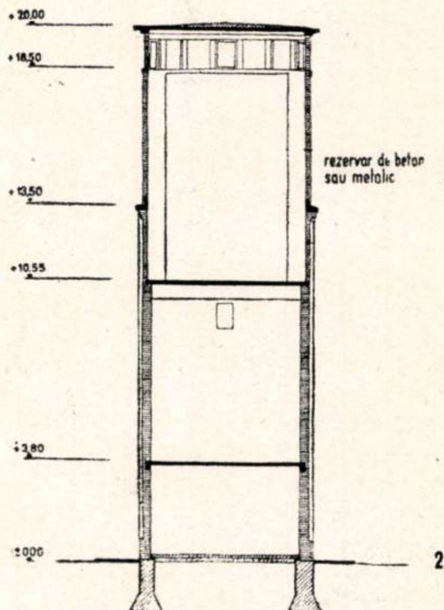
Folosirea precomprimării și la turn sporește avantajele economice și asigură o mai bună comportare în timp a construcției.

Așa cum s-a mai arătat, trebuie să recunoaștem că, deși s-au făcut progrese importante în soluționarea castelelor de apă, totuși problema găsirii unor forme care să corespundă la fel de bine, atît constructiv, cît și plastic, rămîne încă deschisă.

Castel de apă pe zidărie portantă, pentru S.M.T.

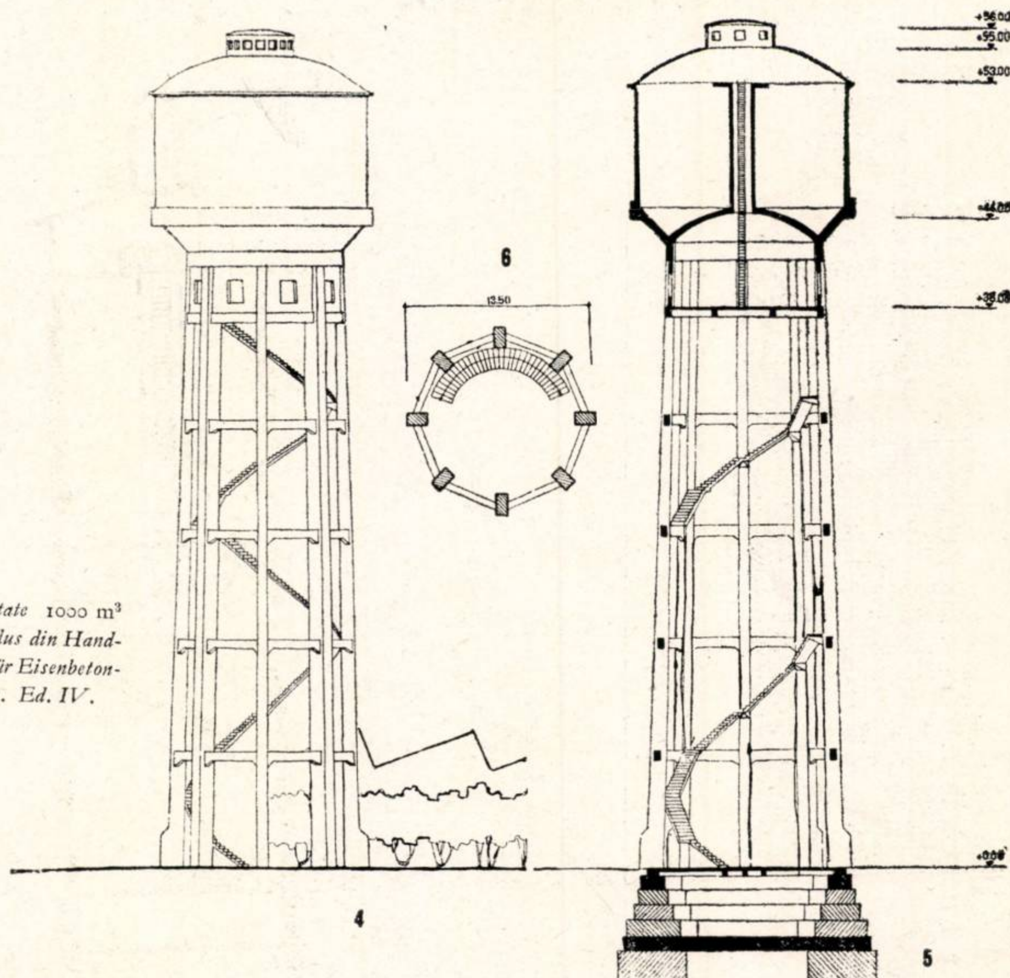

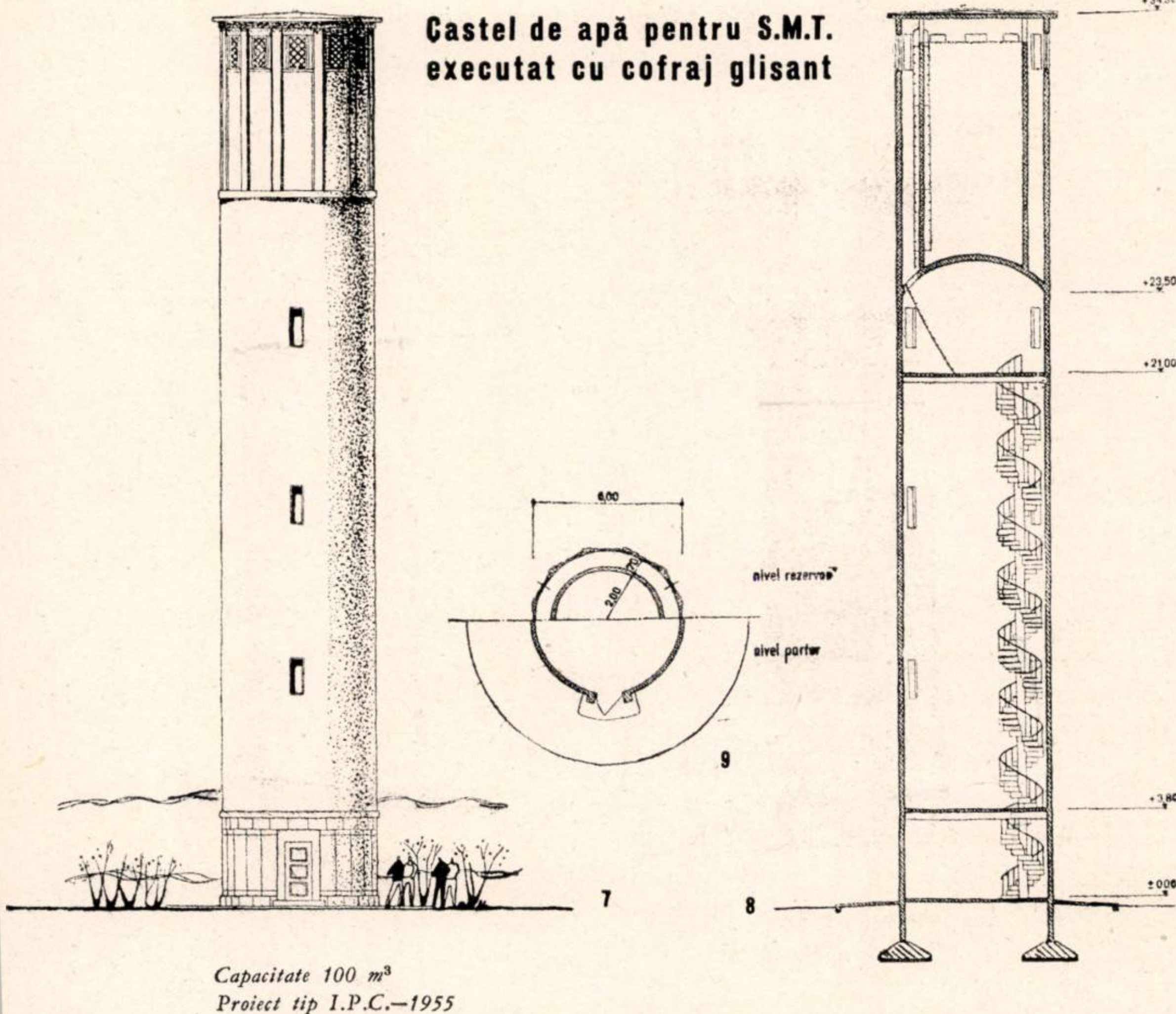
Capacitate 100 m^3.
Proiect tip I.P.C. — 1955

Castel de apă pe schelet de beton armat monolit

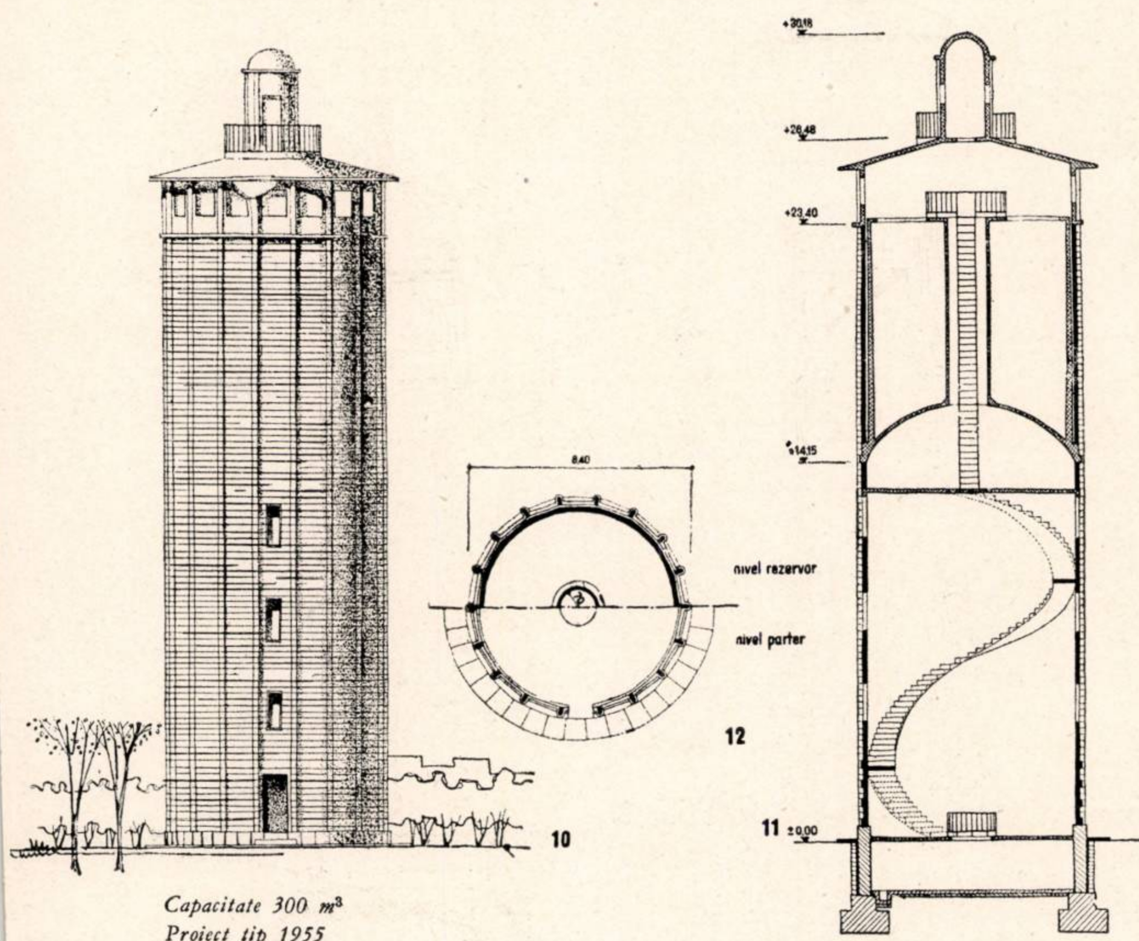
Capacitate 1000 m^3
Reprodus din Handbuch für Eisenbetonbau. Ed. IV.

Castel de apă pentru S.M.T. executat cu cofraj glisant

Capacitate 100 m^3
Proiect tip I.P.C.—1955

Castel de apă C.F.R. cu turn din clavouri prefabricate

Capacitate 300 m^3
Proiect tip 1955

Soluțiile pentru castele de apă în formă de cilindru continuu, executat în cofraj glisant, aduc importante avantaje constructive și economice. În U.R.S.S. s-au executat castele de apă în cofraj glisant încă din 1927. Ele au căpătat o mare răspîndire aproape în toate țările.

Viteza de execuție este mult mai mare decît la soluțiile obișnuite. Astfel, castelul de apă din orașul Klin, cu o înălțime de 52 m, a fost executat în 21 de zile, cu o viteză medie de 2,3 m pe zi. Pentru tipurile obișnuite, din motive constructive, grosimea pereților este de 15—18 cm.

Se pot folosi două tipuri:

a) cu peretele rezervorului în continuarea pereților turnului; în acest caz, peretele de protecție trebuie executat ulterior la exteriorul rezervorului, în afara cilindrului;

b) cu turn cilindric; partea superioară formează peretele de protecție, iar rezervorul se execută separat în interior, cu cofraje rezemate pe turn.

Pe lîngă avantajele importante pe care le aduce, această soluție necesită însă o execuție foarte îngrijită, iar folosirea cofrajului glisant apare mai economică la înălțimi mari de turn și în cazul cînd se poate refolosi.

De asemenea, fața exterioară a turnului necesită o finisare ulterioară. În figurile 7, 8 și 9 este reprezentat un proiect tip de castel de apă pentru S.M.T., cu o capacitate de 100 m^3, prevăzut a fi executat cu cofraj glisant.

Soluțiile cu elemente prefabricate se folosesc aproape numai pentru turn (rezervoare prefabricate s-au executat pînă acum numai experimental).

Sistemul constructiv obișnuit este în clavouri îmbinate prin monolitizare, greutatea clavourilor rămînînd în limita a 500 kg.

S-au dat și unele rezolvări cu schelet din elemente prefabricate. Montajul se face în mod obișnuit, cu un turn interior pe care se montează o macara ușoară.

Rezervorul se execută sus, în cofraje fixe, rezemate pe turn.

De obicei, rezervorul se execută precomprimat.

Această soluție este comparabilă cu aceea în cofraj glisant și apare mai avantajoasă pentru înălțimi mici, unde cofrajul glisant nu mai este economic.

De asemenea, soluția în clavouri se pretează la o mai mare varietate de forme, ceea ce poate îmbunătăți sensibil plastica lucrării.

Trebuie să se țină seama și de avantajul de a se executa clavourile cu fața văzută gata finisată.

Execuția în tipare metalice poate asigura o exactitate mare a dimensiunilor clavourilor, eliminîndu-se astfel complet lucrările de fațadă.

Avantajele economice se accentuează în cazul execuției clavourilor în ateliere centrale, în serii mari.

Figurile 10, 11 și 12 înfățișează un castel de apă pentru C.F.R., cu capacitate de 300 m^3, avînd turnul din clavouri prefabricate și rezervorul de beton armat turnat sus.

În figurile 13, 14 și 15 este reprezentat un castel de apă pentru S.M.T., avînd o capacitate de 25 m^3, cu rezervor metalic pe un schelet realizat din elemente prefabricate ușoare îmbinate prin monolitizare.

Rezervorul precomprimat reprezintă cea mai rațională soluție pentru rezervoarele de beton armat.

Prin precomprimare se obține:

a) etanșeitatea rezervorului; betonul rezervorului fiind în permanență comprimat, se elimină pericolul de fisurare;

b) eliminarea tencuielilor speciale care se prevăd la rezervoarele obișnuite pentru obținerea etanșeității;

c) economii importante de materiale : beton și oțel.

În tabelul 1 se prezintă un calcul comparativ de materiale pentru două rezervoare de 7000 m³: unul de beton armat obișnuit, deschis sus, și al doilea de beton precomprimat, cu acoperiș (după revista *Schweizerische Bauzeitung* din martie 1948).

Rezultă importante economii de beton și oțel obținute la rezervoarele din beton precomprimat față de cele de beton armat obișnuit.

TABELUL 1

Materiale folosite la un rezervor de 7000 m³

Materialul	Partea rezervorului	Beton precomprimat Rezervor cu acoperiș	Beton armat obișnuit Rezervor deschis sus
Beton normal	radier	400 m³	490 m³
	pereți	250 m³	850 m³
	acoperiș	120 m³	—
		770 m³	1340 m³
Torcret	pereți	38 m³	—
Armare cu armătură obișnuită	radier	18,5 tone	50 tone
	pereți	14,0 tone	140 tone
	acoperiș	3,1 tone	—
		35,6 tone	190 tone
Oțel superior	pereți	10,0 tone	—
	acoperiș	1,5 tone	—
		11,5 tone	

Rezervoarele se execută, în general, în formă cilindrică, cu peretele separat de fund și de acoperiș prin rosturi (fig. 16, 17).

În mod obișnuit, întinderea armăturii se face cu o mașină specială. Există și alte sisteme de întindere, nemecanizate, însă sistemul mecanizat are avantaje importante. La noi în țară I.C.S.C. a proiectat și a realizat în 1956 o mașină de acest gen. Cu ajutorul acestei mașini, tot I.C.S.C. va realiza un rezervor exprimental de 150 m³, după care se va trece la execuția de lucrări curente de acest tip.

Precomprimarea turnului îmbunătățește condițiile de lucru ale construcției, obținîndu-se și o reducere a consumului de materiale.

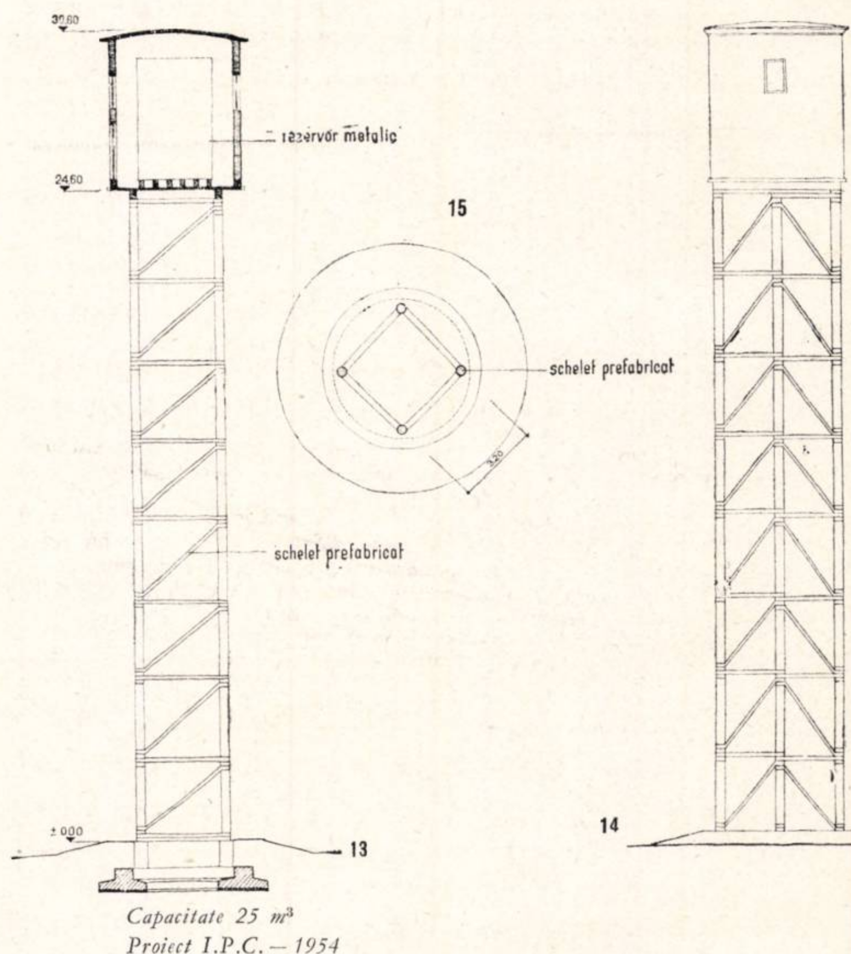
Precomprimarea apare avantajoasă mai ales la înălțimi mari de turn.

În cazul castelelor de apă pe schelet, precomprimarea apare mai interesantă decît în cazul turnului, creînd și posibilitatea realizării scheletului din bolțari prefabricați asamblați pe șantier prin precomprimare.

La noi nu s-au aplicat pînă acum asemenea soluții. S-au folosit însă la o serie de castele de apă realizate în alte țări (Germania, Italia).

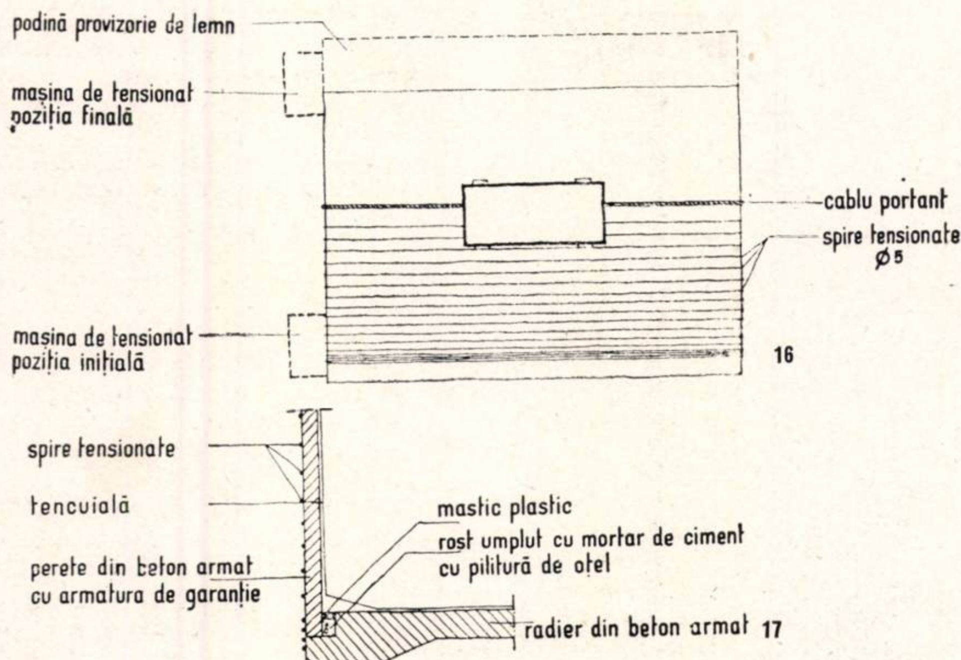
În figurile 18 și 19 este reprezentat schematic un castel de apă cu rezervorul de beton monolit precomprimat și cu turnul din elemente prefabricate asamblate prin precomprimare.

Castele de apă din elemente prefabricate ușoare pentru S.M.T.

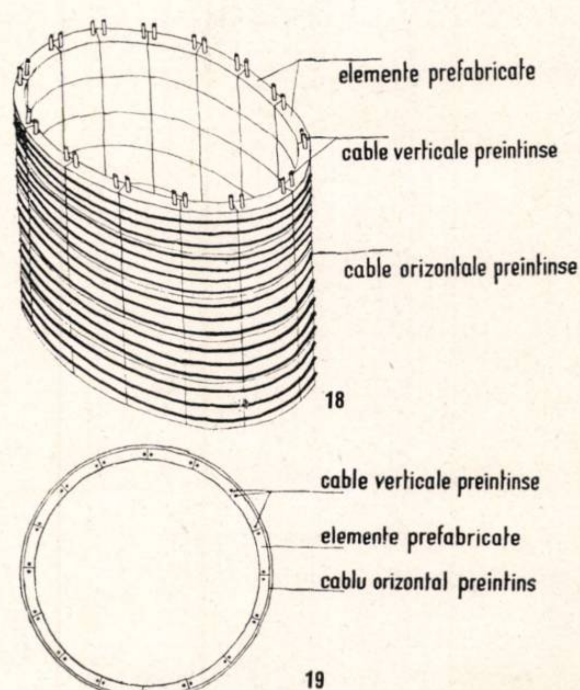

Capacitate 25 m³
Proiect I.P.C. — 1954

Rezervor de beton precomprimat (schemă de întinderea armăturii)

Castel de apă cu turnul din elemente prefabricate asamblate prin precomprimare (schemă)

PROIECTAREA UNOR CASTELE DE APĂ SITUATE PE LITORALUL MĂRII NEGRE

Colectiv de proiectare: Ing. I. FINKELSTEIN, arh. A. BRAUN, arh. V. MATIUȘOV, ing. A. CAZACLIU, ing. M. MENDEL, ing. GH. SĂNDULESCU, cu colaborarea prof. ing. M. HANGAN

In mai multe localități situate pe litoralul Mării Negre urmează a fi executate castele de apă necesare rețelei de alimentare cu apă.

Primele două vor fi executate la Eforie și Vasile Roaită, incepind din trimestrul I/1957, iar încă patru în anii 1957—1958, în alte localități.

Toate aceste castele de apă prezintă caracteristici asemănătoare: capacitatea rezervorului 300 m³ și cota fundului 20 m, urmînd a fi amplasate în puncte dominante, unele chiar în zonele de extensie ale localităților.

Pe linia promovării tehnicii noi, la propunerea Institutului de proiectare a construcțiilor tipizate (I.P.C.T.), Ministerul Construcțiilor a aprobat — pentru cele șase puncte ale litoralului — folosirea unui tip de castel de apă rezolvat pe bază de soluții avansate.

Problema care s-a pus institutului de proiectare a apărut foarte complexă, deoarece trebuiau folosite, pentru lucrări care urmau să se execute imediat, soluții noi, încă neexperimentate la noi, întreaga rezolvare constructivă trebuind să corespundă cerințelor plastice ale sistematizării litoralului.

Stabilirea soluției definitive a necesitat un studiu care a durat mai multe luni, în care timp s-au analizat diferitele aspecte ale problemei și diferite soluții.

Problemele principale care trebuiau rezolvate erau următoarele:

1. rezolvarea turnului cu prefabricate, astfel ca montajul să se poată face ușor, cu utilaj curent;
2. rezolvarea rezervorului cu beton precomprimat, ținînd seama de posibilitățile noastre de execuție;
3. execuția rezervorului jos și ridicarea lui pe turn cu utilaj curent și cu o tehnologie de montaj simplă;
4. rezolvarea plastică, ținînd seama de poziția dominantă a acestor construcții și de amplasarea lor în imediata apropiere sau chiar în localitățile respective.

Studiul a cuprins două faze.

În prima parte, studiul a avut un caracter mai general, precizîndu-se o serie de elemente constructive și făcîndu-se diferite încercări pentru precizarea raporturilor de dimensiuni corespunzătoare, atît plastic, cît și constructiv.

În a doua parte a studiului s-au concretizat o serie de soluții care păreau mai indicate, precizîndu-se și o serie de detalii constructive și de execuție.

Din punct de vedere plastic, o problemă mult dezbătută a fost cea a alegerii între castelele cu schelet și cele cu turn.

Soluțiile cu schelet prezintă față de soluțiile cu turn un consum de materiale mai redus, însă sînt inferioare ca plastică.

În același timp, soluțiile cu turn permit o rezolvare ușoară a camerei de pompare, a scării și adăpostirii conductelor, în timp ce, în soluțiile cu schelet, camera de pompare trebuie amplasată în subsol sau alături de castel, iar scara și conductele trebuie amplasate în aer liber sau în tub separat.

Din punct de vedere constructiv, s-au analizat următoarele soluții:

a) schelet format din bolțari prefabricați asamblați prin precomprimare;
b) schelet format din stîlpi și grinzi prefabricate;
c) turn format din clavouri asamblate prin monolitizare;
d) turn format din clavouri asamblate prin precomprimare.

Pentru rezervor s-au analizat următoarele soluții:

a) rezervor unic de 300 m³;
b) două rezervoare suprapuse de cîte 150 m³;
c) rezervoare precomprimate de beton monolit;
d) rezervoare din elemente prefabricate asamblate prin precomprimare (această soluție urmînd a fi experimentată întîi pe un rezervor de mică capacitate).

S-a examinat posibilitatea executării rezervorului jos, ridicarea făcîndu-se pe turnul executat în prealabil; această soluție aduce o serie de avantaje importante, și anume:

a) rezervorul se execută la sol, în condiții mai comode decît în cazul execuției curente, la înălțime;
b) se elimină sprijinirile necesare în cazul execuției la înălțime;
c) rezervorul se execută la sol, concomitent cu execuția prefabricatelor pentru turn în atelier.

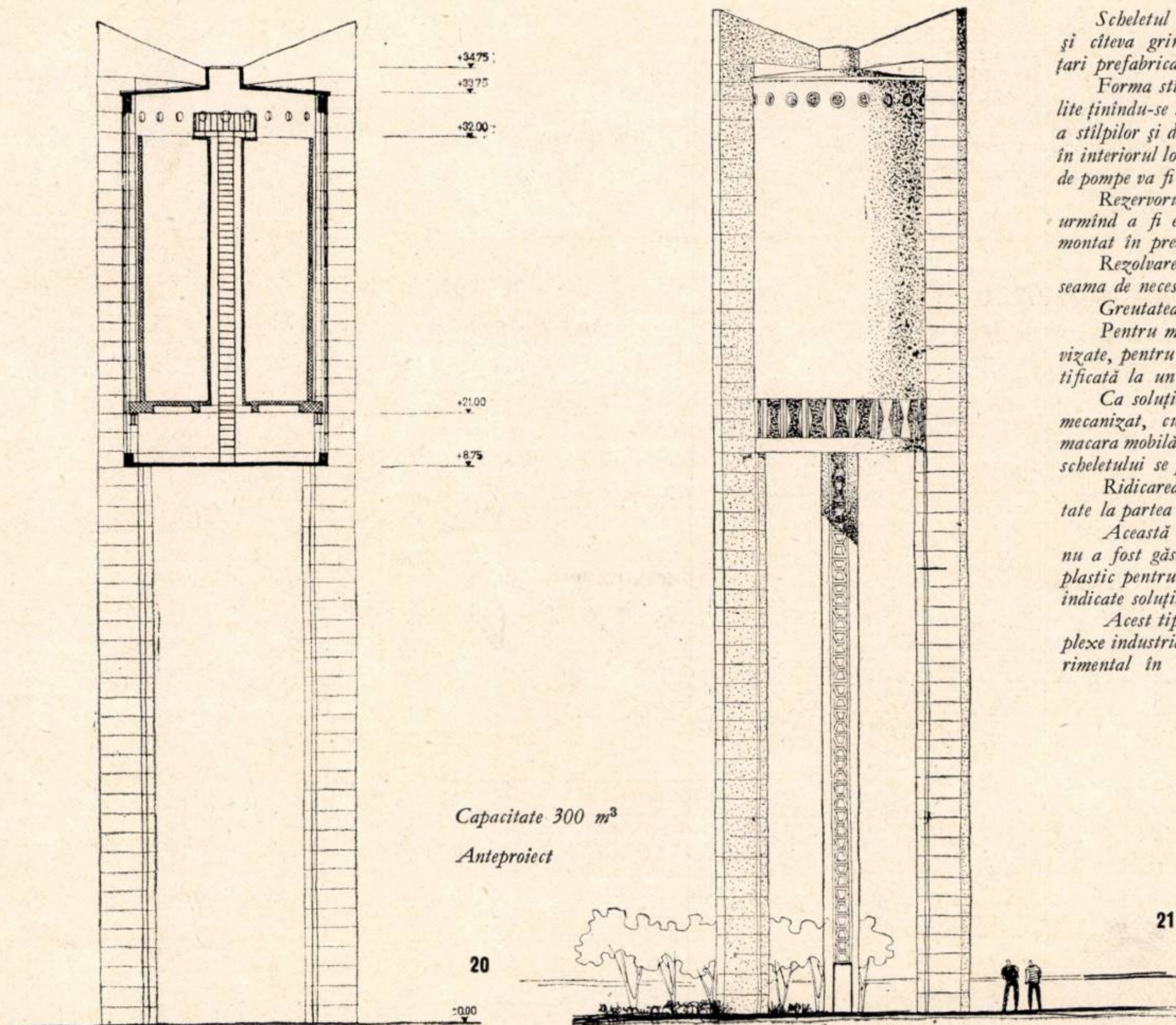
Rezultă un cîștig de timp important, deoarece rezervorul se poate ridica imediat după montarea turnului.

La soluțiile obișnuite, după montarea turnului urmează executarea sprijinirilor și cofrajelor necesare la înălțime, după care se toarnă rezervorul, cu timpul de întărire necesar; acest mod de execuție comportă o durată mai lungă.

Problema ridicării rezervorului a constituit obiectul unui studiu amănunțit, greutatea lui atingînd cca. 150 tone.

S-au studiat mai multe soluții de ridicare cu palane și prese.

A. Castel de apă pe schelet format din 3 stîlpi, cu rezervor de beton precomprimat

Capacitate 300 m³

Anteproiect

Scheletul este un cadru spațial format din 3 stîlpi și cîteva grinzi orizontale, realizat integral din bolțari prefabricați asamblați prin precomprimare.

Forma stîlpilor și distribuția grinzilor au fost stabilite ținîndu-se seama de cerințele plastice. Forma profilată a stîlpilor și dimensiunile necesare au permis amplasarea în interiorul lor a scării de acces și a conductelor; camera de pompe va fi amplasată la subsol.

Rezervorul a fost prevăzut cilindric precomprimat, urmînd a fi executat jos și ridicat sus, pe scheletul montat în prealabil.

Rezolvarea constructivă a scheletului s-a făcut ținînd seama de necesitatea ridicării și fixării rezervorului.

Greutatea bolțarilor se ridică la aproximativ 2000 kg.

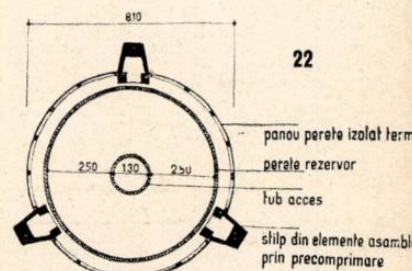
Pentru montaj s-au preconizat cîteva sisteme improvizate, pentru a evita folosirea macaralei BKSM, nejustificată la un volum de lucrări atît de mic.

Ca soluție optimă de montaj rămîne însă montajul mecanizat, cu o macara « derrick » ușoară sau cu o macara mobilă de mare înălțime. Cu acest utilaj, montajul scheletului se poate face foarte repede.

Ridicarea rezervorului se va face cu trei prese montate la partea superioară a stîlpilor.

Această soluție, cu toate avantajele ei constructive, nu a fost găsită corespunzătoare din punct de vedere plastic pentru litoral, unde s-a considerat că sînt mai indicate soluții cu turn.

Acest tip de castel își va găsi însă aplicarea la complexe industriale, gări etc., urmînd a fi executat experimental în 1957.

Această soluție, care în construcțiile metalice se folosește curent, nu a fost folosită pînă acum la castelele de apă de beton armat decît în cazuri izolate.

Față de avantajele pe care le aduce, s-a considerat necesar, de comun acord cu Ministerul Construcțiilor, experimentarea acestei soluții și la noi în țară.

În cadrul studiului s-au analizat, din punct de vedere plastic și constructiv, diferite forme de turn și schelet și mai multe forme de rezervoare: cilindric, conic și paraboloid hiperbolic.

Rezultatele studiului s-au concretizat în trei tipuri de castele de apă, fiecare dintre ele prezentînd anumite avantaje și fiind indicate pentru un anumit amplasament:

A. castel de apă pe schelet format din 3 stîlpi, cu rezervor cilindric;
B. castel de apă pe turn, cu rezervor conic;
C. castel de apă pe turn, cu rezervor cilindric.

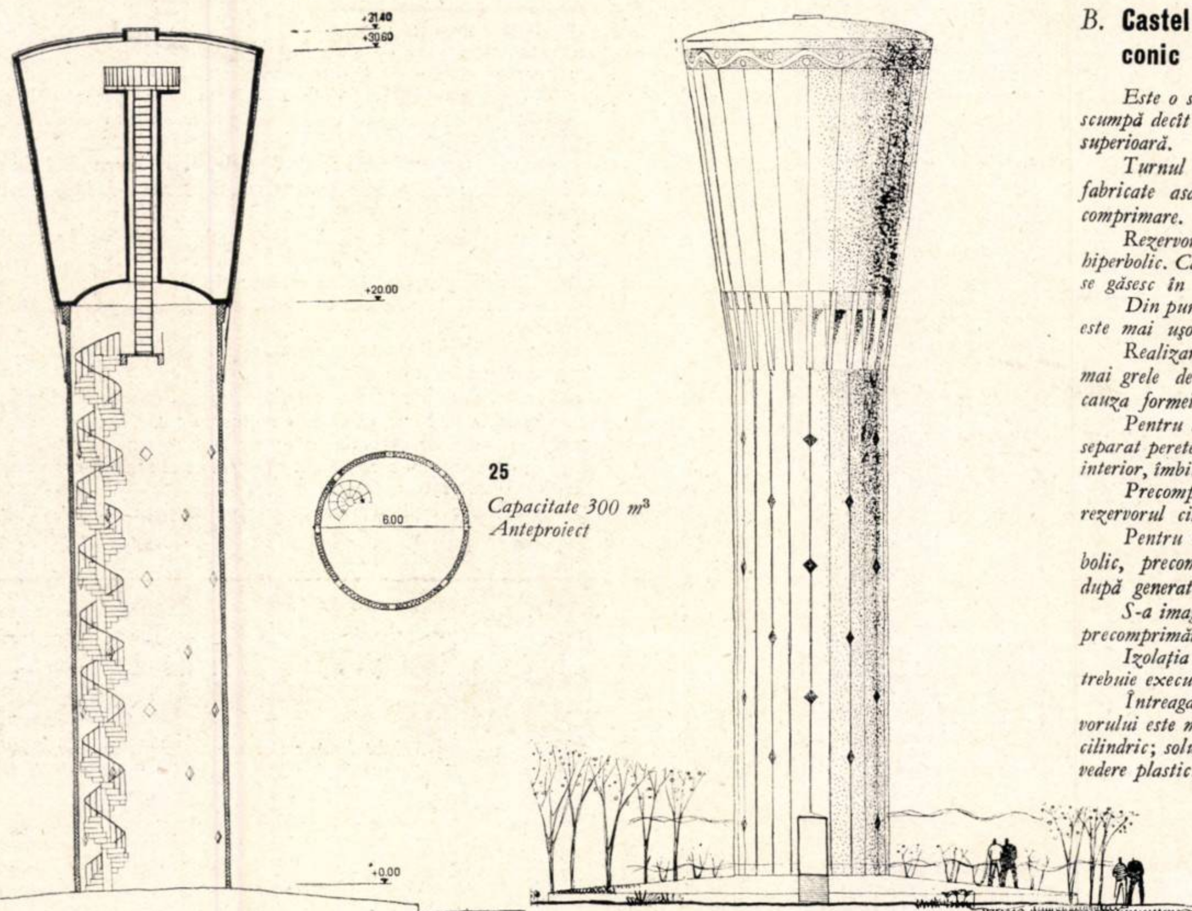
Toate aceste soluții urmează a fi proiectate și aplicate în diferite locuri. Pentru grupul de castele de apă de pe litoral a fost aleasă soluția *C*: castel de apă pe turn, cu rezervor cilindric. Această soluție a fost definitivată ca proiect de execuție și primele două lucrări, de la Eforie și Vasile Roaită, vor începe în primul trimestru al anului 1957.

Măsuri pentru realizarea lucrărilor

Primele două lucrări, care se vor executa la Eforie și Vasile Roaită în trimestrul I/1957, vor avea un caracter experimental.

În consecință, s-au luat toate măsurile pentru a se asigura mijloacele tehnice de execuție și experimentare. I.P.C.T. și I.C.S.C. vor da în permanență asistență tehnică șantierelor și vor studia rezultatele obținute la primele lucrări, pentru a se face eventuale îmbunătățiri.

În același timp, studiile pentru îmbunătățirea soluțiilor actuale și pentru găsirea de noi soluții vor continua în vederea obținerii celor mai corespunzătoare forme de castele de apă, atît din punct de vedere ingineresc, cît și plastic; aceste soluții vor fi tipizate și aplicate pe scară largă.

25

Capacitate 300 m^3
Anteproiect

23

24

B. Castel de apă pe turn, cu rezervor conic

Este o soluție mai complicată constructiv și mai scumpă decît cea precedentă, însă cu o rezolvare plastică superioară.

Turnul cilindric este realizat din clavouri prefabricate asamblate prin monolitizare sau prin precomprimare.

Rezervorul poate fi în formă de con sau de paraboloid hiperbolic. Camera de pompe, scara de acces și conductele se găsesc în interiorul turnului.

Din punct de vedere constructiv, realizarea turnului este mai ușoară decît a scheletului de tip A.

Realizarea rezervorului pune însă probleme mult mai grele decît în cazul rezervorului cilindric, din cauza formei evazate.

Pentru a se putea executa jos, trebuie executate separat peretele exterior și cupola de fund cu tubul interior, îmbinarea lor urmînd a se face sus, după ridicare.

Precomprimarea apare mai complicată decît la rezervorul cilindric.

Pentru rezervorul în formă de paraboloid hiperbolic, precomprimarea se va face cu cabluri drepte, după generatoare.

S-a imaginat și un dispozitiv pentru executarea precomprimării înainte de turnarea rezervorului.

Izolația termică reprezintă o complicație, căci trebuie executată în cofraj și fixată pe pereții evazați.

Întreaga operație de execuție și de ridicare a rezervorului este mai complicată decît în cazul rezervorului cilindric; soluția prezintă însă avantaje din punct de vedere plastic.

Grafice de lucru pentru un castel de apă pe turn din clavouri prefabricate *(C)*

VARIANTA I Rezervor din beton Precomprimat executat la sol și ridicat

Nr. crt.	Denumirea lucrărilor	unitate	cantitate	Luna de lucru 1	2	3	4	5
1	Organizare șantier			13				
2	Pregătire pistă turnare			13				
3	Turnare clavouri	m^3	161		26	26		
4	Terasamente	m^3	220	14				
5	Fundații canale	m^3	170	7	4			
6	Pregătire armături și cofraj			13	4			
7	Rezervor - turnare	m^3	63		10 12	9		
8	Precomprimare-Torcretare					5		
9	Pereți montaj	m^3	211			12	14	
10	Ridicare rezervor						2	
11	Turnare inel circular						3 7	
12	Pază rezervor							2
13	Izolație specială rezervor	m^2	337					5
14	Acoperiș	m^3	8,2					2
15	Invelitoare	m^2	61					3
16	Planșee	m^3	6,6					5
17	Tîmplărie	kg.	194					3
18	Pardoseli	m^2	44					3
19	Zugrăveli vopsitorie	m^2	175					5
20	Finisaje exterioare	m^2	68					10
21	Diverse						6	12
22	Desfacere șantier						3	12

VARIANTA II Rezervor din beton Precomprimat executat sus

Nr. crt.	Denumirea lucrărilor	unitate	cantitate	Luna de lucru 1	2	3	4	5	6
1	Organizare șantier			13					
2	Pregătire pistă turnare			13					
3	Turnare clavouri	m^3	161		26	26			
4	Terasamente	m^3	228			14			
5	Fundații canale	m^3	170			11			
6	Pereți montați pînă la rezervor	m^3	116			1	14		
7	Pregătiri armături și cofraj						2		
8	Turnare inel circular						3 7		
9	Rezervor - turnare	m^3	75				2	14 12	
10	Precomprimare și torcretare								5
11	Pereți-montați pe porțiunea rezervorului	m^3	95						11
12	Izolație specială rezervor	m^2	337						5
13	Acoperiș	m^3	8.2						2
14	Invelitoare	m^2	61						3
15	Planșee	m^3	6,6						5
16	Tîmplărie	kg.	194						3
17	Pardoseli	m^2	44						5
18	Zugrăveli	m^2	175						5
19	Finisaje exterioare	m^2	68						10
20	Diverse								21
21	Desfacere șantier								21

C. Castel de apă pe turn din clavouri prefabricate, cu rezervor cilindric de beton precomprimat

Soluția întrunește o serie de avantaje constructive și plastice. După această soluție s-au întocmit proiectele pentru litoral, a căror execuție va începe în trimestrul I/1957.

Turnul castelului *este realizat din clavouri prefabricate îmbinate prin monolitizare; greutatea pieselor este sub 500 kg. Din motive plastice, clavourile au formă concavă și se vor executa cu fața exterioară gata finisată.*

Turnul este rezolvat cu un număr redus de tipuri de clavouri.

Pe orizontală, la intervale de 4,20 m, turnul este rigidizat prin grinzi orizontale care se încadrează în forma exterioară.

Rezervorul *este cilindric și precomprimat cu ajutorul unei mașini speciale, proiectată și executată de I.C.S.C. Execuția rezervorului se va face jos, iar ridicarea pe turn se va face cu prese sau palane.*

Fundul rezervorului este o cupolă prevăzută cu cîrlige, pe care se vor monta dispozitivele de ridicare.

Rezemarea rezervorului după ridicare se face pe console de beton armat turnat, încastrate în stîlpii turnului și executate cu ciment rapid.

În interiorul turnului se găsesc camera de pompe, scara de acces și conductele.

Camera de pompe este acoperită cu un planșeu intermediar și izolată termic.

Acoperișul castelului este rezemat pe turn și pe tubul central și este realizat din chesoane prefabricate de formă trapezoidală. Același cheson este folosit și la planșeul interior, peste camera de pompe.

Scara interioară este în spirală, pe un stîlp central, și este realizată din elemente prefabricate.

Sub rezervor, accesul în tub se face printr-o paserelă. La acoperiș s-a prevăzut un lanternou cu rotalit pentru ventilație și lumină în tubul central. O trapă prevăzută în lanternou permite accesul pe acoperiș.

Izolația termică a rezervorului, necesară ca protecție contra încălzirii și înghețului, este realizată din beton ușor de 5 cm grosime.

Execuția castelului se face în modul următor:

a) *se execută în atelier piesele prefabricate, iar concomitent se execută pe șantier fundațiile turnului și rezervorul; după perioada de întărire a rezervorului se face precomprimarea;*

b) *se montează turnul cu ajutorul unui pilon central, iar la partea superioară se montează dispozitivele de ridicare a rezervorului;*

c) *se ridică rezervorul și se blochează provizoriu, peste nivelul de rezemare definitivă;*

d) *se toarnă consolele și grinda inelară cu ciment rapid;*

e) *se coboară rezervorul pe reazemele definitive și se execută tencuiala interioară;*

f) *se execută acoperișul, planșeul intermediar și scara;*

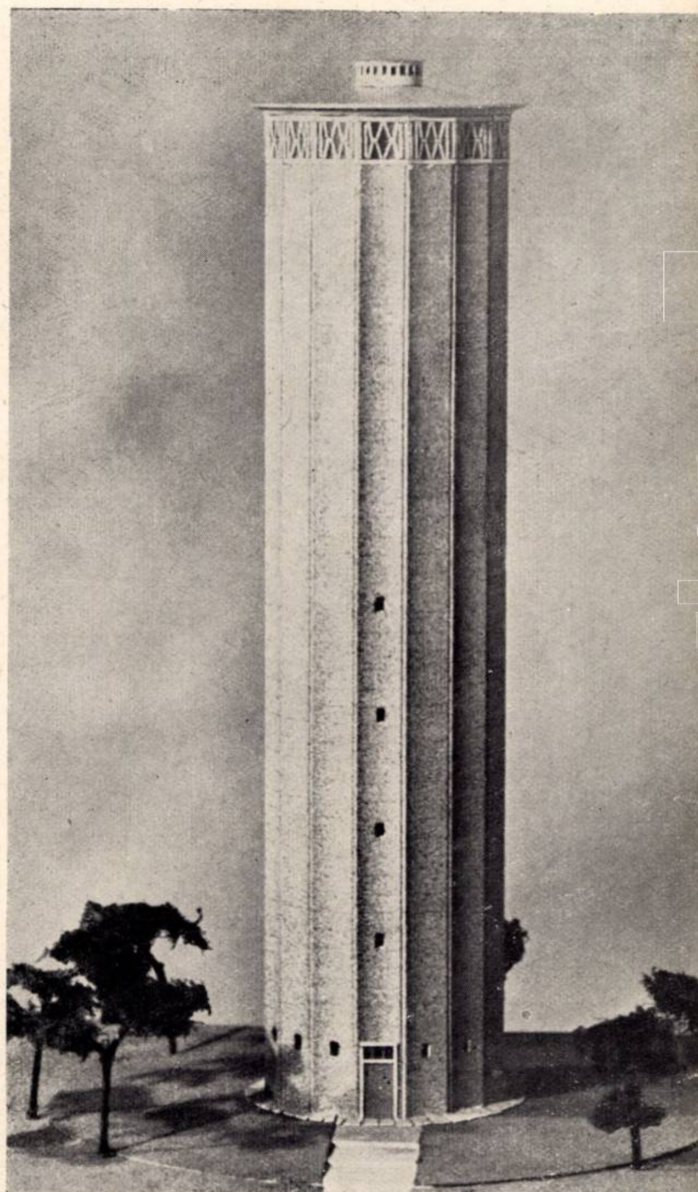
g) *se montează tîmplăria și conductele.*

Din graficele de lucru se poate urmări planificarea în timp a execuției.

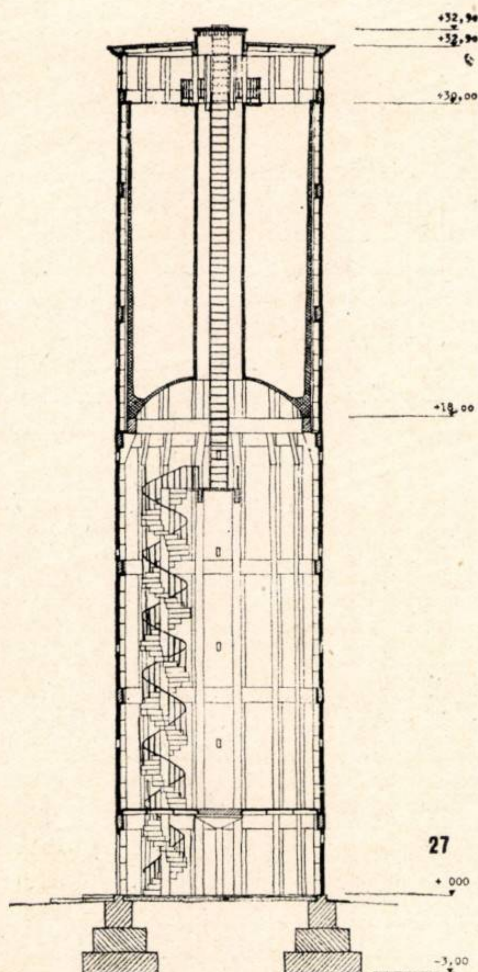
Din graficul pentru același castel, însă cu rezervorul executat sus, se poate vedea timpul suplimentar necesar. Rezultă avantajul executării rezervorului jos, față de metodele clasice de execuție.

Finisajul exterior este realizat printr-o tencuială cu steril, care se execută concomitent cu prefabricatele.

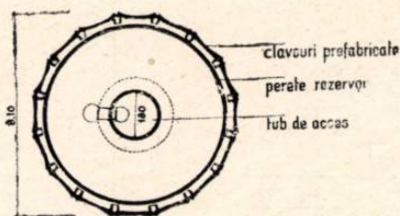
Ca operație de executat la fața locului rămîne numai o prelucrare ușoară a rostului dintre clavouri.

26

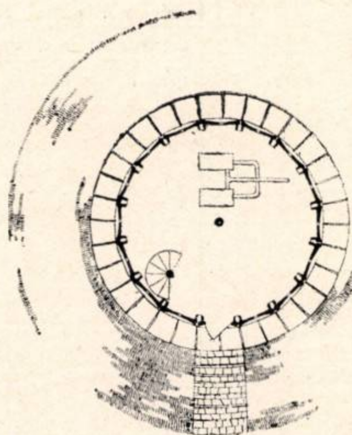
Capacitate 300 m^3
Proiect de execuție

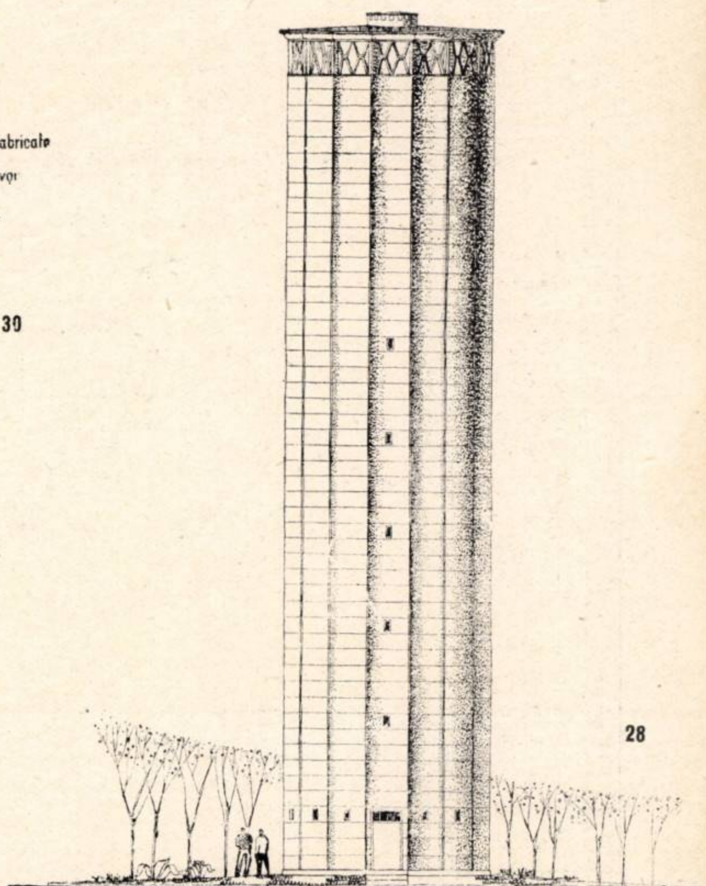

27

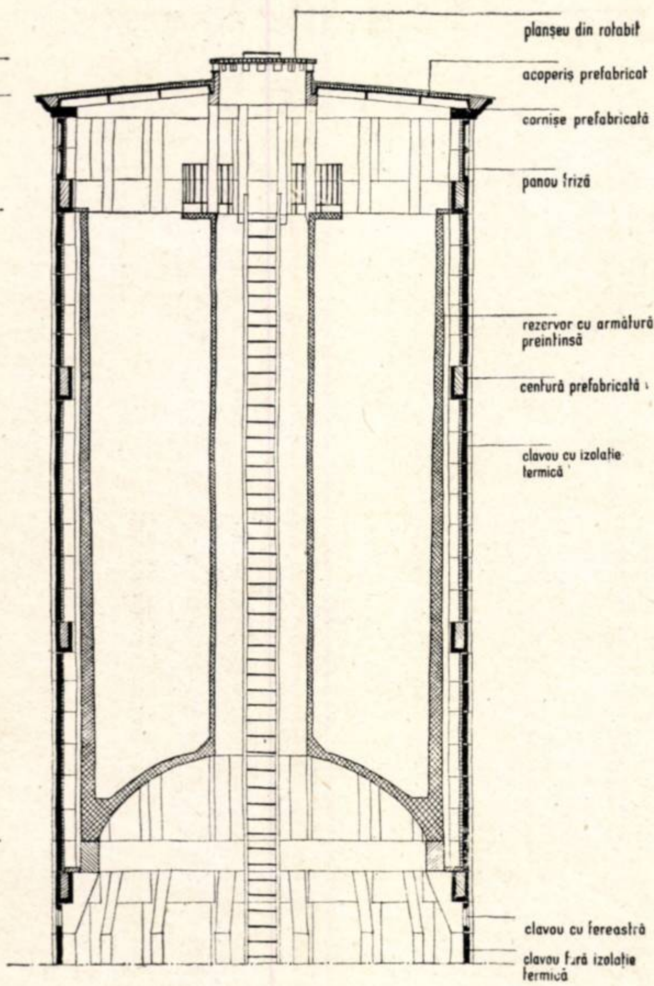
30

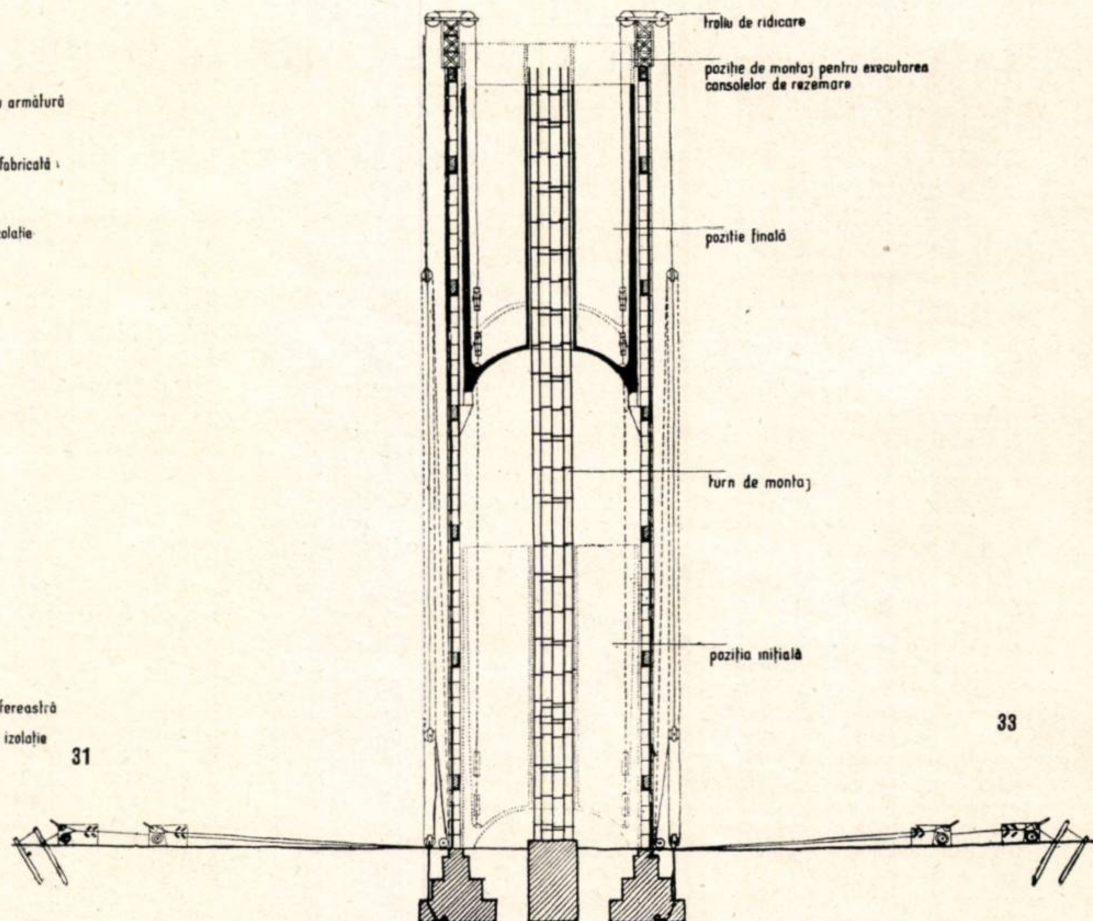

29

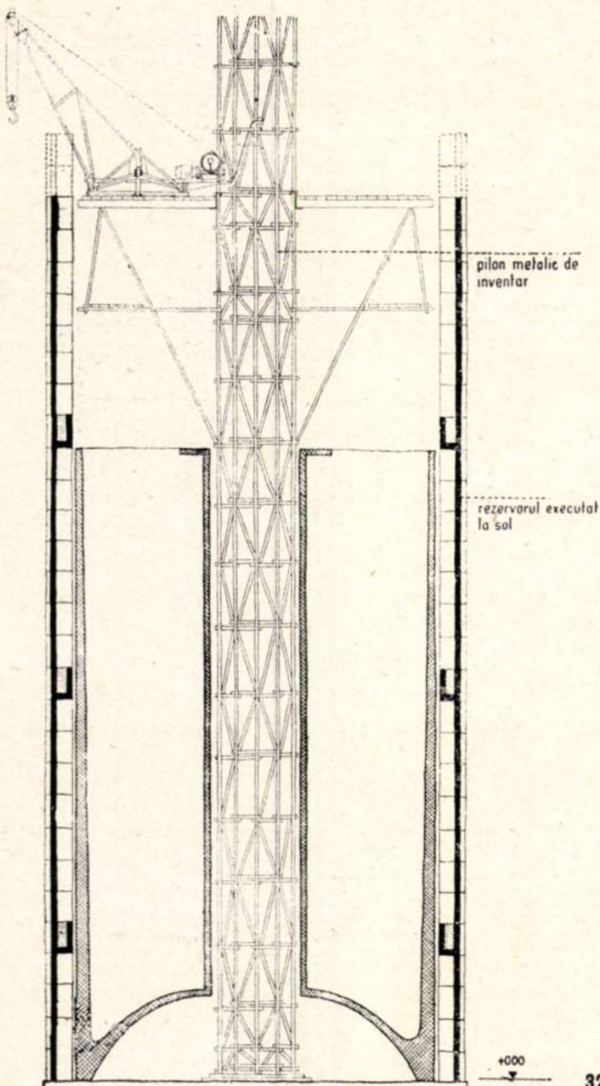

28

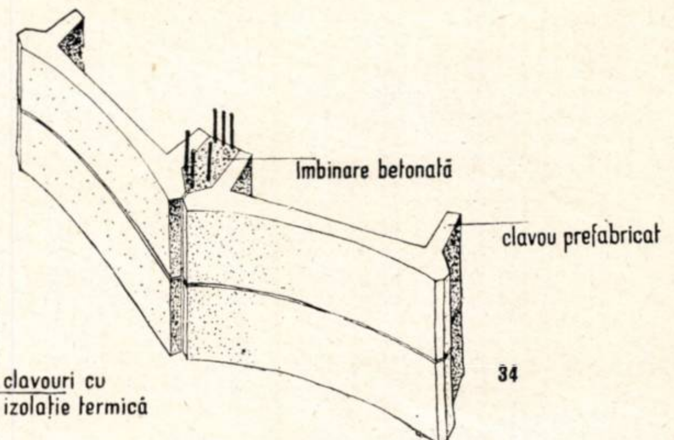
Castel de apă cu turn din clavouri prefabricate

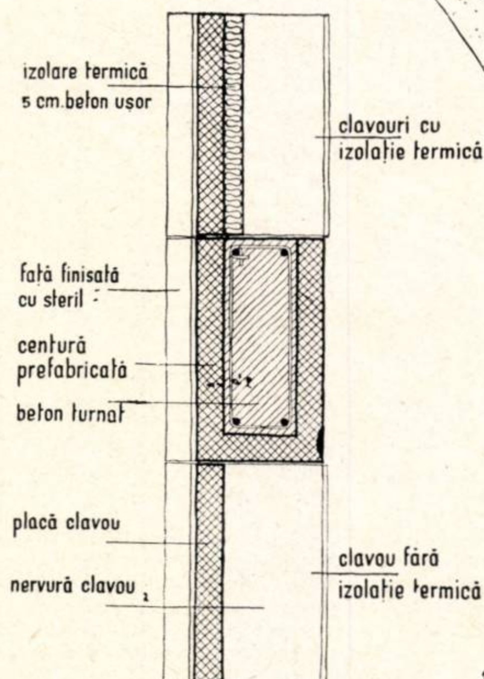
Detalii de execuție

31. *Secțiune prin partea superioară a castelului*
32. *Schema de execuție a turnului prefabricat*
33. *Schema de ridicare a rezervorului*
34. *Detaliu perete prefabricat — Perspectivă*
35. *Detaliu perete prefabricat — Secțiune*

U. R. S. S.

Arh. G. PISAREVSKI

CU PRIVIRE LA REZULTATELE CONCURSULUI UNIONAL PENTRU ELABORAREA DE PROIECTE TIP PENTRU BLOCURI DE LOCUINȚE CU 3-4-5 NIVELURI*

SOLUȚII DE PLAN PENTRU CLĂDIRILE DIN REGIUNILE CLIMATERICE I și II

S-a încheiat concursul public pentru elaborarea de proiecte tip de blocuri de locuințe cu 3—4—5 niveluri, organizat de Gosstroi al U.R.S.S. și de Uniunea arhitecților sovietici. Concursul s-a desfășurat după un program care prevedea folosirea practicii înaintate din țară și străinătate în domeniul construcției de locuințe.

Sarcinile puse de concurs difereau foarte mult de cele ridicate pînă în prezent de elaborarea proiectelor tip. Dacă înainte aceste sarcini se reduceau de obicei la îmbunătățirea parțială a proiectelor tip existente (reducerea numărului de tipuri de detalii și scăderea costului de execuție), acum s-a propus elaborarea unor proiecte pe o bază cu desăvîrșire nouă, mai amplă, și cu indici de calitate superiori.

Crearea unor apartamente unifamiliale necesită revizuirea serioasă a principiilor normative în vigoare, ceea ce s-a oglindit și în programul concursului. Totodată, concursul trebuia să dea la iveală un tip de apartament mai confortabil, să contribuie la scăderea sensibilă a prețului de cost și la mărirea gradului de industrializare a execuției construcțiilor.

Concursul a adus o însuflețire în practica sovietică de proiectare și a atras un număr mare de participanți: maeștri ai arhitecturii și tineret. O participare activă la concurs a fost aceea a arhitecților din Moscova. Astfel, din 340 de proiecte primite de juriu, 156 de proiecte aparțin moscoviților, iar din cele 11 proiecte premiate pentru tema I, 9 sînt proiecte elaborate de proiectanții de la SAKB și Mosproiekt.

Care sînt rezultatele concursului ?

Rezultatele arată că, modificînd normele învechite, prețul de cost al apartamentului poate fi considerabil micșorat. Totodată, costul metrului pătrat de suprafață locuibilă care constituie pînă în prezent criteriul principal de evaluare a costului execuției, scade și el întrucîtva. De exemplu, în timp ce costul mediu al unui metru pătrat de suprafață locuibilă este — după secțiunile unificate — de 1 250—1 400 ruble, rezultatele concursului indică 1 000 ruble. Costul mediu al unui apartament este, după secțiunile unificate, aproximativ 50 000 ruble, în timp ce, după rezultatele concursului, costul mediu al unui apartament variază între 25 000 și 28 000 ruble.

Concursul a scos la iveală numeroase și variate soluții de distribuție interioară, elaborate cu respectarea deplină a condițiilor destul de rigide ale programului (în limitele costurilor de mai sus).

În propunerile de proiectare au fost reflectate cele mai diferite metode de distribuție interioară și scheme constructive.

Concomitent cu schemele de plan mai mult sau mai puțin cunoscute, perfecționate în urma concursului, au apărut și o serie de noi soluții de perspectivă.

Rezultatele concursului ar fi putut fi mai importante, iar cercul participanților la concurs mai larg, dacă programul nu ar fi fost complicat cu lucrări inutile pentru această fază.

Să analizăm proiectele premiate la concurs.

PREMIILE I ȘI II

Cele trei proiecte prezentate mai jos și-au împărțit între ele un premiu I și două premii II.

1. *Proiectul cu motto «SA». Autorii proiectului: arhitecții G. P. Pavlov, M. P. Fradin, A. G. Șapiro, T. M. Kurșakova, coautori: inginerii V. N. Șapiro, I. N. Poletaeva (SAKB)*

Spre deosebire de multe altele, acest proiect oferă propuneri complexe, atît în ceea ce privește distribuția interioară, cît și elementele de construcție.

Care sînt particularitățile distribuției interioare ?

Accesul în bucătărie și în nodul sanitar nu se face printr-o cameră de locuit. În apartamente se prevede o cameră — garderobă (debara) cu suprafața de aproximativ 2,5 m². În camera de zi a apartamentului se prevede un loc de dormit izolat. În apartamentul de 3 camere, unul dintre dormitoare are intrare separată. Deschiderea transversală este de 6 m, ceea ce permite folosirea elementelor standard executate în fabrici.

Trebuie relevat că suprafețele utile ale apartamentelor cerute de program, îngreunează folosirea deschiderilor de 6 m. Autorii au reușit să obțină o distribuție interioară destul de comodă și camere cu proporții relativ satisfăcătoare. Astfel, camera de zi are o lățime de 3,2 m, iar dormitorul de 2,3 m. Suprafața utilă a apartamentului cu 2 camere este de 39,5 m², iar suprafața locuibilă de 27,5 m².

Ca sistem constructiv, autorii propun împărțirea cu un singur rost a pereților și planșeelor, executîndu-le din panouri de dimensiunea «unei camere». Soluția de plan adoptată poate fi folosită, atît pentru construcția din blocuri, cît și pentru construcția din panouri. Împărțirea cu un singur rost a pereților, propusă de autori, oferă posibilitatea măririi înălțimii ferestrelor, iar folosirea pentru planșee a unor plăci cu nervuri de dimensiunea «unei camere» îngăduie mărirea înălțimii încăperilor pînă la 2,85 m în loc de 2,7 m.

Costul mediu al apartamentului în acest proiect este mult mai mic decît cel stabilit de program și anume de 25 200 ruble. O importanță destul de mare o are micșorarea cheltuielilor de exploatare datorită lățimii suficiente a corpului de clădire.

2. *Proiectul cu motto «M». Autori: arhitecții G. P. Pavlov, O. M. Goriacev, A. V. Monahova (SAKB)*

Acest proiect constituie una dintre cele mai originale soluții prezentate la concurs. În distribuția interioară propusă de autori, respectîndu-se suprafețele utile cerute de programul concursului și ajungînd la un preț de cost relativ mic, s-a reușit să se obțină un nod sanitar luminat direct.

Organizarea locului mesei de sufragerie e soluționată într-un fel nou; prevăzînd masa în fundul camerei, în apropierea bucătăriei, se eliberează camera de zi de mobilierul necesar pentru aceasta.

Nodul sanitar este mai bine soluționat decît în multe alte proiecte; în acest proiect, nodul sanitar nu este în directă legătură cu camera de locuit. Dimensiunile relativ mari ale nodului sanitar permit plasarea unei mașini de spălat sau folosirea unei băi cu lungimea de 155 cm.

Secțiunea și întreaga clădire au orientarea est-vest și sînt adecvate pentru orice orientare. La secțiuni s-a folosit un singur tip de nod sanitar complex. Schema de plan a secțiunii este rigidă și poate fi folosită, atît pentru clădirile construite din blocuri, cît și pentru varianta de clădiri din panouri.

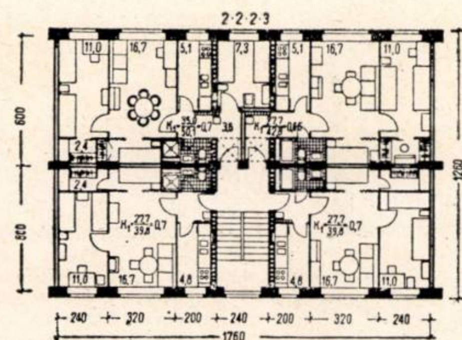
Așadar, fără să iasă din cadrul costurilor prevăzute de program (costul mediu al unui apartament este de 26 600 ruble), proiectul asigură un confort suplimentar.

3. *Proiectul cu motto «Zolotaia rîbka» («Peștișorul de aur»). Autori: arhitecții B. I. Șapiro și A. G. Șapiro (SAKB și Mosproiekt).*

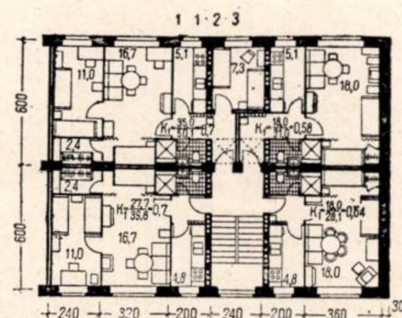
Ca și în primul proiect, în bucătărie și în nodul sanitar se poate ajunge fără a trece printr-o cameră de locuit. În camera de zi se prevede un loc de dormit izolat.

Schema de plan a secțiunii este elaborată pe baza unui modul rigid și oferă posibilitatea folosirii și pentru varianta din panouri. Proporțiile camerelor și ale bucătăriei sînt reușite.

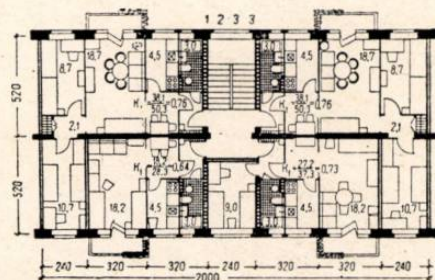
Proiectul mai prezintă separat o variantă de secțiune în care se prevăd diferite posibilități de așezare a dulapurilor în perete.

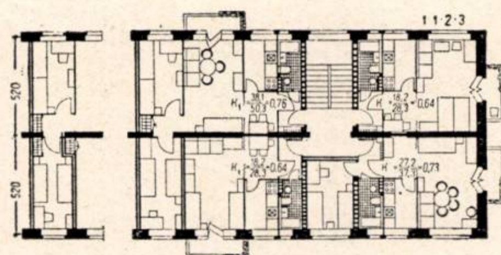
Planul unei secțiuni liniare
Proiectul cu motto «SA», premiul I-II
cubajul—665 m³; suprafața locuibilă—118,1 m²; K_2—5,63

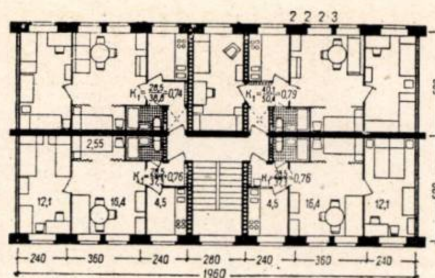
Planul unei secțiuni de capăt
Proiectul cu motto «SA», premiul I-II
cubajul—601 m³; suprafața locuibilă—98,1 m²; K_2—6,09

Planul unei secțiuni liniare
Proiectul cu motto «M», premiul I-II
cubajul—660 m³; suprafața locuibilă—121,6 m²; K_2—5,44

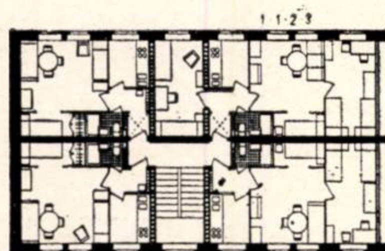

Variantă pentru capetele secțiunii
Planul unei secțiuni liniare
Proiectul cu motto «M», premiul I-II
cubajul—594 m³; suprafața locuibilă—101,7 m²; K_2—5,84

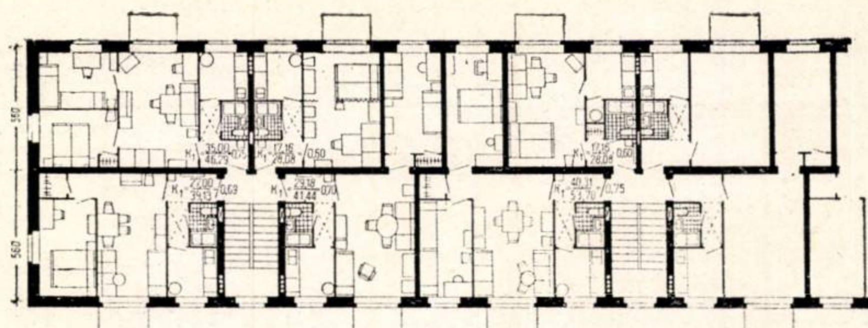
Planul unei secțiuni liniare
Proiectul cu motto «Zolotaia Rîbka» — («Peștișorul de aur»), premiul I-II
cubajul—645 m³; suprafața locuibilă—125,6 m²; K_2—5,16

* Articol tradus din revista «Arhitectura și Construcția Moscovei», nr. 10, 1956.

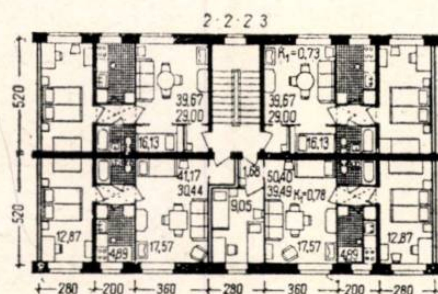
cubajul — 596 m³; suprafața locuibilă 106 m²; K₂ — 5,62

Planul unei secțiuni de capăt Proiectul cu motto « Zolotaia Rîbka » — « Peștișorul de aur » — premiul I-II

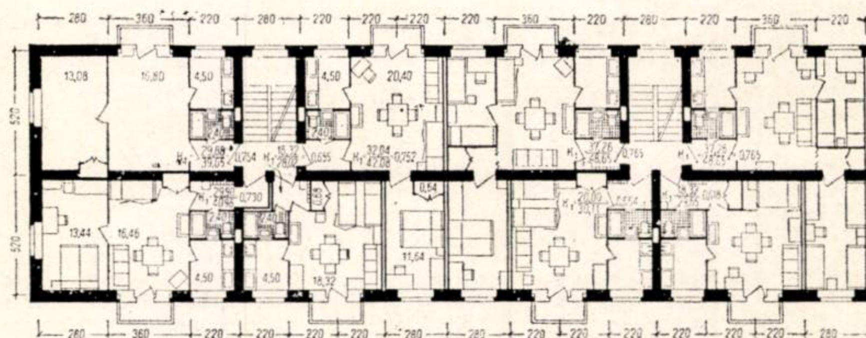
cubajul — 2449 m³; suprafața locuibilă 435,4 m²; K₂ — 5,63

Planul unei porțiuni de bloc de locuințe Proiectul cu motto « Tri svesdociki » — « Trei steluțe » — premiul III

cubajul — 658,5 m³; suprafața locuibilă 127,9 m²; K₂ — 5,14

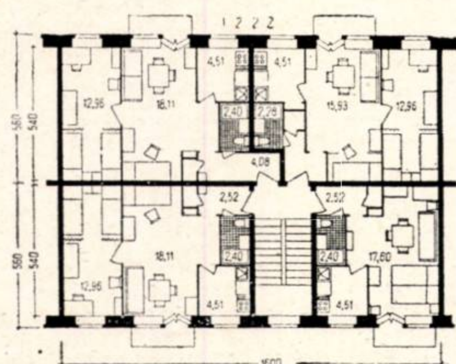
Planul secțiunii liniare Proiectul cu motto « Bukva « B » s tocikoi » — « Litera « B » cu punct » — premiul III

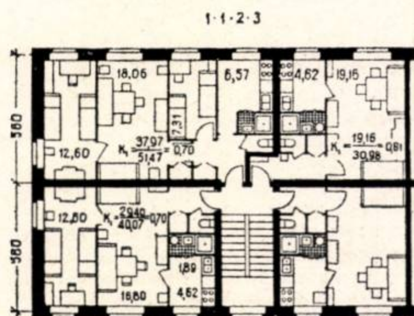
Secțiune de capăt cubajul — 610 m²; suprafața locuibilă 111,1 m²; K₂ — 5,54

Planul secțiunilor liniare și de capăt Proiectul cu motto — « Raznozvetnîi miaci » — « Mingea multicoloră », — premiul III

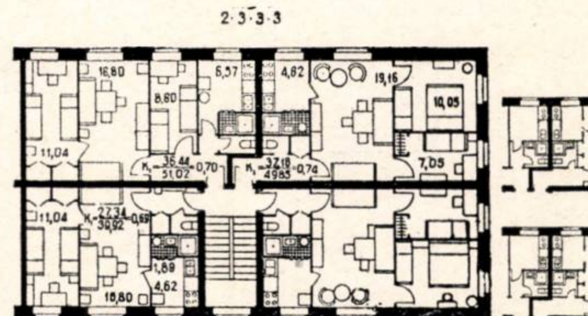
Secțiune liniară cubajul — 620,5 m³; suprafața locuibilă — 114,5 m²; K₂ — 5,42

Planul unei secțiuni liniare Proiectul cu motto « Krasnîi Kvadrat » — « Pătratul roșu » — premiu de consolare cubajul — 576 m³; suprafața locuibilă — 108,5 m²; K₂ — 5,31

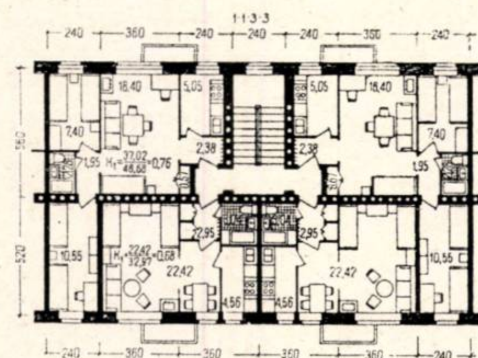

cubajul — 608,7 m³; suprafața locuibilă 105,6 m²; K₂ — 5,75

Variante de secțiuni de capăt Proiectul cu motto « Zelionîi Kvadrat » — « Pătratul verde » premiu de consolare

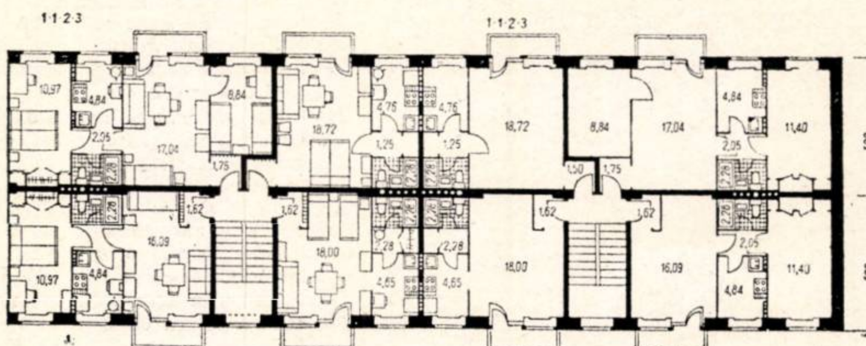
cubajul — 732,8 m³; suprafața locuibilă 138,6 m²; K₂ — 5,32

cubajul — 656,6 m³; suprafața locuibilă 118,8 m²; K₂ — 5,53

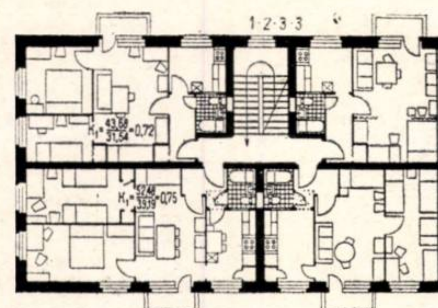
cubajul — 567,7 m³; suprafața locuibilă 100,8 m²; K₂ — 5,63

Planul unei secțiuni liniare — Proiectul cu motto « Dva Kvadrata » — « Două pătrate » — premiu de consolare

Planul unei secțiuni liniare și al unei secțiuni de capăt. Proiectul cu motto — « Dubl » — « Dublu » — premiu de consolare

cubajul — 584,1 m³; suprafața locuibilă 101,5 m²; K₂ — 5,46

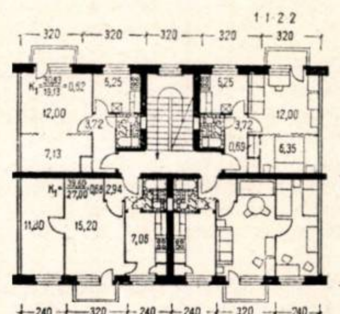

Planul unei secțiuni de capăt Proiectul cu motto « Avrora » — « Aurora » — premiu de consolare

cubajul — 662 m³; suprafața locuibilă 116,8 m²; K₂ — 5,72

Planul unei secțiuni liniare Proiectul cu motto « Avrora » — « Aurora » — premiu de consolare

cubajul — 566 m³; suprafața locuibilă 92,2 m²; K₂ — 6,13

PREMIILE III

1. *Proiectul cu motto «Tri svesdocíki» («Trei steluțe»). Autor — arhitect L. Karlik (Mosproiekt).*

Distribuția interioară a apartamentului prevăzută în proiect asigură un confort ridicat pentru locatari; intrările în bucătărie și nodul sanitar se fac direct din vestibul; camerele au proporții bune; nodurile sanitare-bucătărie sînt de un singur tip.

2. *Proiectul cu motto «Bukva» «B» s tocikoi» («Litera «B» cu punct»). Autori: arhitecții A. Karabelnikov, L. Golubovski, I. Semenov, M. Papkov; ingineri proiectanți: I. Avrutin, E. Saakova, A. Korjev; devizul: O. Dulghier, L. Hvatova (Mosproiekt)*

Proiectul se distinge printr-o schemă de plan clară, prin completa uniformizare a nodurilor sanitare și a bucătăriilor; proporțiile camerelor permit amplasarea comodă a mobilierului; folosind suprafețe utile, care aproape că nu depășesc normativele, suprafața locuibilă a apartamentelor este mult mărită. Bucătăria și nodul sanitar au de asemenea o suprafață suficientă.

3. *Proiectul cu motto «Raznozvetnîi miaci» («Mingea multicoloră»). Autori: arhitect G. Pogosov, cu participarea tehnicianului N. Kotova (Kazghiprogorselstroi).*

Secțiunile propuse în proiect sînt adecvate pentru orientarea est-vest a clădirilor. Camerele au proporții reușite, care permit amplasarea comodă a mobilei. Nodurile sanitare-bucătărie sînt de un singur tip.

PREMII DE CONSOLARE

1. *Proiectul cu motto «Krasnîi kvadrat» («Pătratul roșu»). Autori: arhitecții N. Bociarova, V. Skarjinski, proiectant N. Klimov, coautor G. Gromov (Mosproiekt).*

Trecerea spre bucătărie se face printr-o nișă a camerei de zi. Deși unele camere sînt alungite, mobilierul necesar poate fi comod amplasat în ele. Locurile de dormit sînt reușit izolate. Nodurile sanitare-bucătărie sînt de un singur tip.

2. *Proiectul cu motto «Zelionîi kvadrat» («Pătratul verde»). Autori: arhitecții I. Gobblit, V. Sergheev, cu participarea lui R. Țipina (SAKB).*

Planul acestui proiect se bazează pe o schemă constructivă clară; axele pereților despărțitori coincid pe ambele părți ale peretelui median. Acest lucru permite să se treacă ușor la construcția din panouri a clădirii.

Se propun cîteva variante de soluționare a nodului sanitar; se prevede posibilitatea amenajării unui nod sanitar separat, în aceleași gabarite (în acest caz, intrarea în camera de baie, care are duș și cadă redusă, se face prin bucătărie).

Toate apartamentele au dulapuri înzidite, încăpătoare. Dimensiunile camerelor permit o bună amplasare a mobilierului.

3. *Proiectul cu motto «Dva kvadrata» («Două pătrate»). Autori: arhitecții Z. Rozenfeld, V. Babad, N. Șveț; inginerii L. Brenkievici, A. Drozdov, A. Rubțov, I. Kosolapov (Mosproiekt).*

Proiectul propune ca, mărind foarte puțin suprafețele utile, să se organizeze în unele apartamente, pentru masa de sufragerie, un loc luminat direct, în care să încapă comod o masă și scaunele; la nevoie, această parte a camerei poate fi reunită cu camera de zi.

În afară de aceasta, proiectul prevede în toate apartamentele dulapuri înzidite, confortabile; locurile pentru dormit sunt izolate.

Secțiunea este adecvată, atît pentru orientarea nord-sud, cît și pentru orientarea est-vest.

4. *Proiectul cu motto «Dubl» («Dublu»). Autori: arhitecții K. Alabian, V. Brikin, ing. A. Gobbaum (Mosproiekt).*

Proiectul e bazat pe aceleași principii ca și proiectul citat mai sus cu motto «Bukva «B» s tocikoi» («Litera «B» cu punct») și prezintă, după părerea noastră, unele avantaje față de acesta, întrucît camerele sînt aici mai largi, iar apartamentele au un număr mai mare de dulapuri înzidite.

5. *Proiectul cu motto «Avrora» («Aurora»). Autori: arhitecții V. Sidorenko, V. Sokolov și K. Sokolova (Lvov).*

Trebuie relevată buna organizare a apartamentelor prevăzută în proiect, configurația comodă a camerelor și nodurile sanitare-bucătărie unificate. Menținîndu-se suprafețele utile prevăzute de normative, în unele apartamente s-au proiectat bucătării cu suprafața de 7 m², astfel încît pot fi folosite și ca bucătării-sufragerii.

O calitate a proiectului o constituie desigur și intrarea separată în bucătărie și în nodul sanitar.

Multe dintre proiectele enumerate mai sus au desigur și lipsuri importante. Superioritatea acestor proiecte față de celelalte prezentate la concurs a permis însă juriului să le premieze.

*

Analiza proiectelor prezentate la concurs ne permite să tragem cîteva concluzii prealabile.

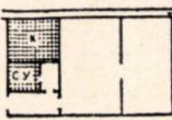
1. DESPRE TIPURILE DE APARTAMENTE

Apartamentele cu suprafață mică, în funcție de procedeul de distribuție interioară adoptat, se împart de obicei în două grupuri: apartamente în care trecerea în bucătărie sau nodul sanitar (sau în ambele încăperi) se face prin camera de locuit; apartamente la care intrările în bucătărie și nodul sanitar sînt prevăzute direct din vestibul.

Deși această clasificare determină într-o oarecare măsură gradul de confort al fiecărui grup de apartamente, ea nu caracterizează însă în întregime metoda de distribuție interioară, schema pe care este bazat planul apartamentului. Acest fel de scheme caracterizînd distribuția interioară a apartamentului sînt relativ puține.

Majoritatea soluțiilor de distribuție interioară propuse la concurs pot fi, sub o formă generală, reduse la cîteva scheme mai caracteristice:

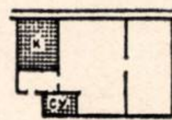
a) Metoda de distribuție interioară în care bucătăria și nodul sanitar complex se amplasează în dreptul intrării în apartament și au acces separat dintr-un vestibul sau coridor (fig. 1).

1

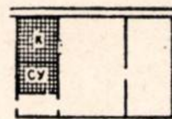
Această metodă poate fi numită, într-o anumită măsură, metoda tradițională, deoarece ea a fost — cu unele modificări — destul de des folosită și se utilizează și în prezent la soluționarea apartamentelor cu suprafețe obișnuite. Diferența constă doar în faptul că în apartamentele cu suprafețe obișnuite nu avem un nod sanitar complex și camere de trecere.

Această metodă de distribuție interioară are o variantă (fig. 2) în care nodul sanitar nu face bloc comun cu bucătăria, ci este amplasat lîngă peretele median. Deși aceste două variante diferă mult una de alta, principiile care stau la baza lor sînt identice: bucătăria și nodul sanitar sînt amplasate la intrarea în apartament și nu comunică între ele prin camerele de locuit.

2

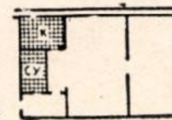
b) Mult mai frecvent s-a propus în cadrul concursului un alt procedeu. Bucătăria și nodul sanitar se amplasează la intrarea în apartament și se grupează lîngă un singur perete, dar comunicarea între ele se poate face numai prin camera de locuit, întrucît intrarea în bucătărie este prevăzută numai din camera de zi (fig. 3). Această schemă de amplasare a bucătăriei și a nodului sanitar oferă o economie de aproape 3 % suprafață utilă, în comparație cu celelalte scheme de distribuție interioară. Totodată, nu trebuie trecut cu vederea faptul că gradul de confort al apartamentului se reduce întrucîtva și nu credem să se găsească mulți partizani ai acestui plan de apartament.

3

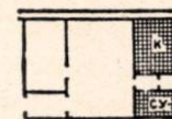
Căutînd să evite incomoditățile legate de trecerea în bucătărie prin camera de zi și despărțirea bucătăriei de nodul sanitar, unii autori au prevăzut — în afară de intrarea principală din bucătărie în camera de locuit — și o trecere suplimentară în bucătărie prin nodul sanitar. Această propunere atenuează, într-o oarecare măsură, incomoditatea acestui procedeu, dar nu o lichidează complet.

c) O încercare de a împăca contradicțiile dintre prima și a doua metodă o constituie așa-numita «schemă a lui Vesnin» (fig. 4). În această schemă, trecerea în bucătărie se face printr-o nișă a camerei de locuit. La nevoie, această nișă poate fi temporar separată de cameră printr-un paravan, iar restul timpului ea îmbogățește volumul camerei și permite amplasarea comodă a mobilierului. Pe peretele care separă nișa de nodul sanitar se poate pune un tablou, o oglindă etc.

4

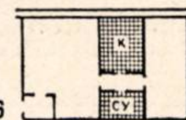
d) Spre deosebire de primele trei metode, cînd bucătăria și nodul sanitar sînt amplasate la începutul apartamentului, proiectele prezentate la concurs au folosit pe scară destul de mare și metoda în care bucătăria și nodul sanitar sînt amplasate în fundul apartamentului (fig. 5). Intrarea în aceste încăperi e prevăzută de obicei printr-un sas comun, care dă direct în camera de locuit. Destul de puține soluții au propus trecerea în nodul sanitar prin bucătărie, care, la rîndul ei, comunică direct cu camera de locuit.

5

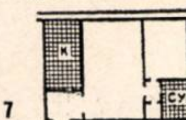
e) O metodă apropiată de cea descrisă mai sus este aceea în care bucătăria și nodul sanitar sînt amplasate într-o travee separată, în mijlocul apartamentului (fig. 6).

În acest caz, dormitorul este apropiat de nodul sanitar, ceea ce constituie, indiscutabil, un avantaj față de metoda anterioară. Acest avantaj nu compensează însă necesitatea unei coloane suplimentare la fiecare apartament (în bucătărie), iar sasul — foarte mic și spre care dau 4 uși — este incomod.

6

f) În sfîrșit, unii autori au propus apartamentul în care nodul sanitar e amplasat în fundul apartamentului, lîngă dormitor, cu care comunică prin intermediul unui sas. Bucătăria este amplasată la începutul apartamentului și are intrare din vestibul (fig. 7). Această amplasare a încăperilor auxiliare, deși des întîlnită în practica din străinătate, nu este, după noi, suficient de justificată în apartamentele cu suprafață mică, întrucît, în acest caz, bucătăria este artificial despărțită de nodul sanitar, cu care ar trebui să aibă legătură directă (spălarea rufelor, spălarea mîinilor etc.). Această metodă este caracteristică mai curînd apartamentelor mari, cu multe camere, în care, în afară de bucătăria cu suprafață mare și de nodul sanitar de lîngă dormitoare, mai există și al doilea nod sanitar (closet și lavabou) la intrarea în apartament, cu acces din vestibul.

7

Schemele de distribuție interioară descrise mai sus nu epuizează varietatea metodelor propuse la concurs, dar oglindesc majoritatea lor.

Noi considerăm că micile avantaje economice ale schemelor care prevăd intrarea în bucătărie sau în nodul sanitar prin camerele de locuit, nu pot să compenseze reducerea gradului de confort pe care o cauzează.

Schemele care prevăd intrarea în bucătărie și în nodul sanitar direct din vestibul permit ca, o dată cu indicii economici destul de buni, să se soluționeze apartamentul confortabil și totodată corespund cerințelor de industrializare a construcției.

2. GRUPAREA NODURILOR SANITARE

În practica din Uniunea Sovietică, gruparea nodurilor sanitare și a bucătăriei a căpătat o importanță exagerată. Practica din străinătate, precum și rezultatele concursului, indică drept cele mai bune tipuri de apartamente pe cele în care nodul sanitar e separat de bucătărie. Aceste apartamente nu sînt mai scumpe decît cele în care nodurile sanitare sînt amplasate alăturat și grupate. Nodurile sanitare grupate stînjenesc și, în fond, determină distribuția interioară și nu dau decît o economie neînsemnată (la costul de montare a obiectelor tehnico-sanitare). Totodată, nodurile sanitare separate oferă posibilități mai mari pentru o mai bună folosire a întregii suprafețe a apartamentului.

3. ALEGEREA DESCHIDERII TRANSVERSALE

După cum arată rezultatele concursului, numărul cel mai mare de proiecte au fost soluționate cu deschiderea transversală de 5,20 m. Acest fapt însă, nu demonstrează că această deschidere este cea mai convenabilă.

În legătură cu faptul că proiectele prezentate la concurs prevăd o suprafață utilă mică a apartamentelor, a căpătat largă circulație ideea că deschiderea de 6 m nu este o deschidere caracteristică pentru apartamentele cu suprafață mică, deoarece folosirea ei ar duce la mărirea suprafeței utile a apartamentului și la înrăutățirea proporțiilor camerelor. Proiectul cu motto «SA», soluționat cu deschiderea de 6 m, nu prezintă însă aceste lipsuri; el corespunde tuturor condițiilor cerute construcției de locuințe de masă și asigură totodată o reducere importantă a costului.

În afară de aceasta este foarte important faptul că elementele de construcție pentru deschiderile de 6 m sînt deja industrializate și, întrucît această deschidere e folosită și în proiectele tip de așezăminte pentru copii, cămine și spitale, folosirea ei pentru blocurile de locuințe poate elibera industria de un număr inutil de tipuri de elemente și de reutilarea fabricilor, permițînd, în felul acesta, o reducere importantă a costului produselor.

4. DESPRE NUMĂRUL DE APARTAMENTE CARE DAU LA O CASĂ A SCĂRII

După părerea noastră, concursul a arătat că soluția cea mai acceptabilă de secțiune tip pentru regiunile I și a II-a este secțiunea cu 4 apartamente. Asigurînd

confortul necesar, această secțiune permite să se soluționeze simplu și clar schema constructivă și oferă cei mai buni indici economici. În afară de aceasta, secțiunile cu 4 apartamente se grupează mult mai simplu în planul clădirii, decît secțiunile cu 3 apartamente, deoarece la acestea din urmă se obțin de obicei secțiuni de capăt nereușite (una se termină cu nodul sanitar-bucătărie, cealaltă cu camere de locuit). În acest caz, în clădirile cu 3 secțiuni, unul dintre nodurile sanitare-bucătărie e alipit, fie de camera de locuit, fie de peretele exterior.

*

Concursul va juca desigur un rol important în revizuirea și îmbunătățirea întregii probleme a arhitecturii și construcțiilor. Ca urmare a interesului deosebit față de concurs al opiniei publice din arhitectură, datorită participării la concurs a sute de arhitecți și ingineri, s-au obținut rezultate serioase. Arhitecții din Uniunea Sovietică au ținut seama de critica aspră, dar dreaptă, asupra activității lor, au înțeles just sarcinile în legătură cu crearea unor locuințe confortabile, economice și frumoase pentru oamenii sovietici și au obținut în acest sector primele rezultate bune.

Sarcina constă în a duce munca începută la bun sfîrșit, într-un ritm cît mai rapid și la un nivel calitativ înalt, în a elabora și a introduce încă din 1957 noi tipuri de locuințe economice și confortabile pentru construcția de masă.

SUMARUL ARTICOLELOR APĂRUTE ÎN REVISTA «ARHITECTURA R.P.R.» ÎN ANUL 1956

EDITORIALE

— Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Romîn (nr. 1).
— Sarcini noi și mărețe (nr. 2)
— Elaborarea proiectelor tip — sarcină principală în domeniul arhitecturii (nr. 3)
— Plenara a IV-a a Uniunii Arhitecților din R.P.R. (nr. 6)

CONSTRUCȚIA ORAȘELOR

Conf. ing. I. Vladimirescu, colab. ing. Gh. Vladimirescu — Studiu pentru amenajarea rîului Dîmbovița în București (nr. 1)
Arh. D. Hardt — Un aparat pentru studiul însoririi (nr. 6)
Arh. Titu Evolceanu — Orașul muncitoresc Victoria (nr. 8)
— Programul concursului pentru sistematizarea pieței N. Bălcescu din București (nr. 8)
Conf. arh. D. Vernescu — Noi abace pentru calculul zonelor de locuit (nr. 10)
Arh. V. Sebestyen — Studii de sistematizare a pieței centrale din Galați (nr. 11)

PROIECTAREA TIP

Arh. A. Ghelber — Studii pentru proiecte tip de spitale (nr. 1)
Arh. C. Borcea — Proiecte tip de cantine (nr. 2)
Arh. N. Nedelescu — Concursul de locuințe tip unifamiliale orășenești (nr. 3)
Arh. M. Caffé — Pe marginea concursului de locuințe unifamiliale (nr. 3)
Arh. I. Silvan, arh. G. Trifu — Proiectarea tip în I.P.C. (nr. 4—5)
Arh. Gh. Popescu-Negreanu, arh. Gh. Sebestyen — Proiectarea tip de locuințe (nr. 4—5)
Arh. I. Șerban — Proiecte tip de clădiri social-culturale (nr. 4—5)
Ing. P. Vernescu — Despre tipizarea halelor industriale (nr. 4—5)
Arh. I. Glückman, arh. B. Haras — Proiecte tip pentru agricultură (nr. 4—5)
Ing. I. Finkelstein — Soluții tehnice avansate în proiectele tip industriale (nr. 4—5)
Arh. V. Smighelschi — Tipizarea detaliilor de construcții (nr. 4—5)
Arh. M. Maller — Proiectele tip și proiectarea curentă (nr. 4—5)
Arh. Gh. Popescu-Negreanu — Noi studii de secțiuni tip pentru locuințe în blocuri (nr. 6)
Arh. B. Gumușcian — Noi încercări de tipizare (nr. 6)
Arh. T. Ricci — Proiectarea tip de locuințe pentru orașul București (nr. 8)
Arh. R. Berindei — Proiect tip pentru un spital raional cu 75 de paturi (nr. 8)
Arh. Stela Mendel, arh. Virginia Petrea, ing. N. Laszlo — Hale pentru desfacerea produselor alimentare (nr. 9)
Arh. Aurelia Teodorescu — Studii pentru proiecte tip de creșe (nr. 9)
Arh. A. Streja — Baie publică în mediul urban (nr. 10)
Arh. L. Istrate-Strulovici — Magazin universal raional (nr. 11)
Arh. Z. Papanide — Noi studii de secțiuni tip de locuințe (nr. 12)

CLĂDIRI DE LOCUIT

Arh. A. Moisescu — Cvartal de locuințe în regiunea Constanța (nr. 1)
Arh. N. Nedelescu — Concursul de locuințe tip unifamiliale orășenești (nr. 3)
Arh. M. Caffé — Pe marginea concursului de locuințe unifamiliale (nr. 3)
Arh. Gh. Popescu-Negreanu, arh. Gh. Sebestyen — Proiectarea tip de locuințe (nr. 4—5)
Arh. T. Ricci — Proiectarea tip de locuințe pentru orașul București (nr. 8)
Arh. V. Sebestyen — Cvartal de locuințe și cămine studențești la Galați (nr. 10)
Arh. L. Vasilescu — Bloc de locuințe pe strada Dionisie Lupu (nr. 10)
Arh. Z. Grundl — Bloc de locuințe pe bulevardul Gh. Dimitrov (nr. 10)
Arh. J. Rosenberg — Bloc de locuințe pe strada Slătineanu (nr. 10)
Arh. D. Ioanovici — Bloc de locuințe pe strada Ana Davila (nr. 10)
Arh. N. Pruncu — Locuințe individuale mansardate în mediul rural (nr. 11)
— Bloc de locuințe pentru « Trustul 10 construcții » la Constanța (nr. 12)
— Bloc de locuințe la Constanța (nr. 12)
— Bloc de locuințe cu sală de conferințe la Constanța (nr. 12)
Arh. Z. Papanide — Noi studii de secțiuni tip de locuințe (nr. 12)

CLĂDIRI SOCIAL — CULTURALE

Arh. A. Ghelber — Studii pentru proiecte tip de spitale (nr. 1)
Arh. Al. Iosif, arh. C. Condacci — Studii pentru un spital de contagioși cu 500 de paturi (nr. 2)
Arh. V. Sebestyen — Un nou complex școlar (nr. 2)
Arh. C. Borcea — Proiecte tip de cantine (nr. 2)
Arh. I. Șerban — Proiecte tip de clădiri social-culturale (nr. 4—5)
Arh. R. Berindei — Proiect tip pentru un spital raional cu 75 de paturi (nr. 8)
Arh. Rodica Vrancu — Stație de recoltare și conservare de sînge la Cluj (nr. 8)
Arh. Stela Mendel, arh. Virginia Petrea, ing. N. Laszlo — Hale pentru desfacerea produselor alimentare (nr. 9)
Arh. Aurelia Teodorescu — Studii pentru proiecte tip de creșe (nr. 9)
Arh. Mihaela Slomnescu — Casa de creație și odihnă de la Mogoșoaia (nr. 9)
Arh. L. *Istrate-Strulovici* — Reconstrucția teatrului «Mihail Eminescu» din Botoșani (nr. 10)
Arh. A. Streja — Baie publică în mediul urban (nr. 10)
Arh. Gh. Dumitrașcu, arh. Fr. Cojocaru — Grupul social al complexului agronomic «N. Bălcescu» din București (nr. 11)
Arh. L. Istrate-Strulovici — Magazin universal raional (nr. 11)
Arh. C. Lăzărescu — Construcții noi pe litoralul Mării Negre (nr. 12)
— Colonie de copii la Eforie (nr. 12)
— Băi reci de nămol la Eforie (nr. 12)
— Hoteluri la Eforie și Vasile Roaită (nr. 12)
— Casă de odihnă la Eforie (nr. 12)
— Casă sanatorială la Vasile Roaită (nr. 12)
— Casă sanatorială și de odihnă la Vasile Roaită (nr. 12)
— Amenajarea falezei la Eforie (nr. 12)
— Băi reci de nămol la Eforie — Vasile Roaită (nr. 12)

CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

Ing. P. Vernescu — Despre tipizarea halelor industriale (nr. 4—5)
Ing. I. Finkelstein — Soluții tehnice avansate în proiectele tip industriale (nr. 4—5)
Prof. arh. L. Adler — Probleme actuale ale arhitecturii industriale (nr. 7)
— Discuție de creație asupra construcțiilor industriale (nr. 7)
— Proiecte și realizări de arhitectură industrială ale institutelor IPROMET, I.P.I.U., I.P.I.A. și I.P.C. (nr. 7)
Arh. P. Horjescu, arh. A. Tenennhäuser — Hale industriale din elemente prefabricate (nr. 9)

CONSTRUCȚII AGRICOLE

Arh. I. Glückman, arh. B. Haras — Proiecte tip pentru agricultură (nr. 4—5)

SISTEME ȘI MATERIALE DE CONSTRUCȚIE

Arh. T. Ricci, ing. A. Lupescu — Considerații generale asupra clădirilor de locuit executate din panouri mari prefabricate (nr. 3)
Arh. Gh. Sebestyen — Unele constatări în legătură cu cele trei clădiri experimentale din blocuri mari, executate în anul 1955 (nr. 3)
Arh. I. Silvan, arh. G. Trifu — Proiectarea tip în I.P.C. (nr. 4—5)
Arh. V. Smighelschi — Tipizarea detaliilor de construcții (nr. 4—5)
Arh. M. Maller — Proiectele tip și proiectarea curentă (nr. 4—5)
Arh. Gh. Popescu-Negreanu — Noi studii de secțiuni tip pentru locuințe în blocuri (nr. 6)
Arh. B. Gumușcian — Noi încercări de tipizare (nr. 6)
Arh. Dr. Popovici — Clădiri de locuit din prefabricate de silico-calcare (nr. 7)
Ing. I. Finkelstein — Soluții tehnice avansate pentru castele de apă (nr. 12)

TEORIA ȘI ISTORIA ARHITECTURII

Prof. arh. N. Lupu — Palatul domnesc de la mănăstirea Frumoasa — Iași (nr. 1)
— Expoziția «Arhitectura populară în R.P.R.» (nr. 2)
Arh. M. Urzică — Despre unele exagerări în proiectarea arhitecturală (nr. 1)
— Expoziția «Arhitectura populară în R.P.R.» (nr. 2)
Arh. L. Vasilescu — Scurtă călătorie în nordul Dobrogei (nr. 6)
P. Petrescu, P. Stahl — Arhitectura populară din regiunea Suceava (nr. 8)
Prof. arh. Gr. Ionescu — Scurt istoric al învățămîntului arhitecturii în Romînia (nr. 9)
Conf. arh. Gh. Petrașcu — Pe urmele unei arhitecturi populare valoroase (nr. 9)
Arh. Gh. Curinschi — Cu privire la originile arhitecturii monumentale romînești (nr. 9)
Corina Nicolescu — Orașele și arhitectura în trecutul regiunii Suceava (nr. 10)
Arh. S. Julman — Note asupra cetăților bisericești din Transilvania (nr. 11)

DOCUMENTE

— Scrisoarea adresată C.C. al P.C.U.S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. de către cel de al II-lea Congres unional al arhitecților sovietici (nr. 1)
— Rezoluția celui de al IV-lea Congres al Uniunii Internaționale a Arhitecților în problema locuinței (nr. 1)
— Rezoluția Congresului al XX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice (nr. 3)
— Extrase din instrucțiunile C.S.A.C. privind proiectarea construcțiilor în anul 1956 (nr. 3)
— Rezoluția Plenarei a IV-a Uniunii Arhitecților (nr. 6)

CRONICĂ, RECENZII, BIBLIOGRAFIE

— Din activitatea Uniunii Arhitecților din R.P.R. (nr. 1, 3, 4—5, 7, 8, 9, 11)
Prof. arh. Gr. Ionescu — «Arhitectura din Muzeul Satului» (nr. 6)
— Bibliografie (nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11)
— De la C.S.A.C. — Primirea unor absolvenți ai Institutului de arhitectură (nr. 8)

DE PESTE HOTARE

U.R.S.S. — Arh. Gh. Olariu — Sistematizarea unităților agricole și studii de ferme zootehnice în Uniunea Sovietică (nr. 2)
— Declarația lui P. V. Abrosimov (nr. 3)
— Despre proiectele tip de clădiri de locuit din blocuri mari (nr. 3)
— Cîteva probleme ale construcției de locuințe (nr. 3)
— Problema nodului sanitar în clădirile de locuit (nr. 4—5)
— Proiectarea locuințelor cu suprafețe reduse (nr. 6)

— Noi raioane de locuințe în jurul Moscovei (nr. 8)
— Stadionul «V.I. Lenin» din Moscova a fost terminat (nr. 10)
— Orășelul de vile « Zdravnița » (nr. 10)
— Arhitectul L. V. Rudnev (nr. 11)
— Concurs pentru noi sisteme de scări și acoperișuri prefabricate (nr. 11)
Arh. G. Pisarevski — Cu privire la rezultatele concursului unional pentru elaborarea de proiecte tip pentru blocuri de locuințe cu 3—4—5 niveluri (nr. 12)
R. P. *Bulgaria* — *Arh. I. G. Glückman* — Note asupra arhitecturii R.P. Bulgaria (nr. 9)
R.D. *Germană* — Piscină acoperită la Rostock (nr. 6)
R.P.*Polonă* — *Arh. A. Majorek* — Arhitectura poloneză contemporană (nr. 1)
— Clădire experimentală din blocuri mari (nr. 3)
— Trambulină de ski la Varșovia (nr. 6)
— Planetariul din Silezia (nr. 10)
Anglia — Grup de locuințe la Holford Square — Finsbury (nr. 8)
— Planșee prefabricate pretensionate (nr. 11)
Franța — Imobile cu apartamente la Hâvre (nr. 4—5)
Italia — Sărbătorirea arhitectului Biagio Rossetti (nr. 11)
— Piața de flori din Pescia (nr. 11)
Siria — *Arh. W. Hariri* — Arhitectura veche și modernă în Siria (nr. 11)
S.U.A. — Propuneri noi în proiectarea spitalelor (nr. 3)
— Auditoriu la Institutul tehnologic din Massachusetts (nr. 8)

★

— *Noutăți tehnice* — Structuri de acoperiș (nr. 10)

★

— Informații de la Uniunea Internațională a Arhitecților (nr. 3)

НОВОСТРОЙКИ НА ЧЕРНОМОРСКОМ ПОБЕРЕЖЬИ

Арх. Чезар Лэзэреску — **Новостройки на Черноморском побережьи** (стр. 3) На основе общего проекта планировки Черноморского побережья, разработанного в 1955 году Центральным институтом проектирования и планировки городов и областей (ИКСОР) в 1956 году продолжался ряд работ, которые должны содействовать улучшению устройства курортно-санаторных местностей на морском побережьи.

При учете важности и срочности работ, в первую очередь были выполнены работы по городскому благоустройству общего характера, как то: водопроводная сеть, канализация, работы по укреплению и устройству высокого берега, озеленение и т. д.

Помимо этого предпринято строительство многочисленных объектов различного назначения: детских колоний, ванных установок, домов отдыха, ресторанов, многоквартирных жилых домов, гостиниц и т. д.

Коллектив проектировщиков учитывал при этом специфику местного климата, наличные возможности выполнения работ и использования местных материалов.

При строительстве использовались и сборные бетонные части.

Небольшие здания покрываются черепицей; на более крупных устраиваются террасы с частным или полным доступом.

Архитекторы старались создать здания с простыми объемами, приятных пропорций. Множество балконов или лоджий придают им нарядный, радующий глаз характер.

Детская колония в Эфории (стр. 4) По плану намечено создать колонию на 180 детей (90 от 3—5 лет и 90 от 5 до 7 лет) с обслуживающим персоналом в 98 человек.

В стремлении добиться как можно большего изолирования групп детей (по 15) намечено построить отдельные павильоны, независящие один от другого.

В колонию входят отдельные павильоны для обслуживающего персонала, кухни, прачечной и медпункт.

Строительство началось.

Холодные грязевые ванны в Эфории — Василе Роайта (стр. 7) Это ванное заведение на 50 человек (20 мужчин, 20 женщин и 10 детей) состоят из проходного холла и трех лечебных отделений, из которых каждое имеет свою комнату для массажа, бельевую, душевую, уборную-умывальную, закусочную и т. д.

На пляже предусмотрены отдельные кабины для мужчин и женщин и общая раздевальня для детей. Имеются также холодные и теплые души, платформы для обмазывания грязью и т д.

Строительным решением предусмотрены сборные крупные панели и оболочки для кровли, законченные в мастерских и собранные на стройке путем сварки. Общий вес панелей не превышает 1,40 тонны, а оболочек — 1,70 тонны. Благодаря применению этой системы себестоимость стройки снижается на 40 процентов против стоимости одинаковой площади из каменной кладки, а сроки выполнения уменьшается на 50 процентов.

Гостиницы Василе Роайта и в Эфории (стр. 8) Обе запроектированные гостиницы рассчитаны на 100 мест каждая. Они расположены в центре курорта. Общая для той и другой программа: помещения для приема — холл, справочное бюро, швейцарская, кабинет администрации, санитарный узел и т. д.; жилые помещения расчитаны на 100 человек, ресторан на 80 человек. Помимо этого имеются и помещения общего обслуживания — прачечная, теплоцентраль и. т. д.

Для гостиницы в Василе Роайта избрано решение четырех этажное, а для гостиницы в Эфории — трехэтажное.

И в одной и в другой комнаты рассчитаны на одного, двух человек, с балконами, лоджиями, умывальниками и т.д. На каждом этаже имеются ванная, душевая, уборные и комната для обслуживающего персонала.

Дом отдыха в Эфории (стр. 11) Дом отдыха, рассчитанный на 100 мест, будет работать здесь только в летнем сезоне. Помимо жилых помещений и объектов общественного питания и снабжения продовольствием, предусмотрена и полумеханизированная прачечная, которая будет обслуживать 420 постелей.

В план строительства входят несколько павильонов: для жилых помещений и для столовой с ее службами, а также и для прачечных

CONSTRUCTIONS NOUVELLES SUR LE LITTORAL DE LA MER NOIRE

Arch. Cezar Lăzărescu — **Constructions nouvelles sur le littoral de la Mer Noire** (p. 3)

Sur la base du plan général de systématisation du littoral de la Mer Noire — dressé en 1955 par l'Institut central de systématisation des villes et des régions (ICSOR) — on a poursuivi, en 1956, la réalisation d'un grand nombre de travaux, appelés à contribuer au progrès des stations balnéaires de la côte.

Echelonnant les travaux selon leur importance et leur urgence, on a réalisé en premier lieu les travaux édilitaires d'intérêt général: adduction d'eau, collecteurs de canalisation, consolidation et aménagement de la falaise, aménagement des espaces verts etc.

On a commencé, en outre, l'édification de nombre de constructions appelées à remplir des fonctions différentes: colonies pour enfants, établissements thermaux, maisons de repos, restaurants, immeubles d'habitation, hôtels et autres.

Le collectif chargé d'élaborer les projets a tenu compte du climat spécifique à la contrée, des possibilités actuelles d'exécution et des matériaux trouvés sur place.

On a également employé des éléments préfabriqués en béton.

Les constructions de faible ampleur sont couvertes de tuiles pendant que celles de grande envergure sont pourvues de terrasses.

Les architectes se sont appliqués à réaliser des constructions à volumes simples et de proportions agréables; la multitude de balcons et de loggias leur imprime un caractère estival et plaisant.

Colonie de vacances pour enfants à Eforie (p. 4)

Le projet envisage une colonie de vacances pour 180 enfants (dont 90 de 3 à 5 ans et 90 de 5 à 7 ans) et pour un personnel se montant à 98 personnes.

Afin d'obtenir une séparation aussi parfaite que possible entre les différents groupes d'enfants (chaque groupe comprendra 15 enfants), on s'est arrêté à la solution de pavillons fonctionnant indépendamment l'un de l'autre.

La colonie possédera des pavillons séparés pour le personnel attaché à l'établissement ainsi qu'une cuisine, une buanderie et une infirmerie.

La construction est en voie d'exécution.

Bains de boue froids à Eforie — Vasile Roaită (p. 7)

Cet établissement pour 50 personnes (20 hommes, 20 femmes et 10 enfants) comprend un hall d'entrée et 3 enclos de traitement, ayant chacun chambre de massage, lingerie, douche, w.c.-lavabo, buffet etc.; des cabines séparées pour hommes et femmes seront aménagées sur la plage ainsi qu'un vestiaire commun pour les enfants. Il y aura, en outre, des douches chaudes et froides, des plateformes d'illutation etc.

La solution adoptée pour la construction comprend de grands panneaux et des toiles préfabriquées pour la couverture, finies à l'atelier et montées par soudage au chantier. Le poids total des panneaux ne dépasse pas 1,40 tonnes, celui des toiles — 1,70 tonnes. On obtient, par ce système, une réduction de 40% par rapport au coût de la même surface de maçonnerie en pierre, sans parler du temps de réalisation qui est de 60 % inférieur.

Hôtels à Vasile Roaită et Eforie (p. 8)

Les deux hôtels projetés ont chacun une capacité de 100 lits et sont placés au centre des localités respectives. Le programme commun aux deux hôtels prévoit: une partie destinée à la réception — hall, informations, portier, bureaux administratifs, groupe sanitaire etc.; une partie destinée à l'hébergement de 100 personnes, restaurant pour 80 personnes, et les services généraux-buanderie, centrale thermique et autres.

On s'est arrêté, pour l'hôtel de Vasile Roaită, à une solution comprenant rez-de-chaussée et 3 étages, et pour celui d'Eforie — rez-de-chaussée et 2 étages.

Il a été prévu, pour les deux hôtels, des chambres pour une ou deux personnes, avec loggias ou balcons, lavabos etc.; chaque étage possède un groupe sanitaire avec salle de bains, douches, cabinets d'aisance et chambre de service.

Maison de repos à Eforie (p. 11)

La maison de repos, d'une capacité de 100 lits, ne restera ouverte que pendant la saison estivale. La construction comprend — outre la partie destinée à l'hébergement et celle réservée à la préparation des repas — une buanderie mi-mécanisée, capable de blanchir le linge de 420 lits.

La construction comprend plusieurs pavillons: un foyer pour l'hébergement et un corps de bâtiment renfermant le réfectoire et ses annexes, ainsi que la buanderie.

Комнаты расположены по обе стороны коридора. Они рассчитаны на 2—4 кровати, имеют шкафы в стене и по умывальнику.
В строительной системе предусмотрены сборные перекрытия из балок и настилы, опирающихся на поперечные стены или же на балки из железобетона. Строительство дома отдыха началось.

Здравница в Василе Роайта (стр. 13) Здравница расположена на высоком берегу, исключительно выгодно для ее необходимостей.
Она расчитана на 200 постелей и имеет столовую со всеми необходимыми придатками и клубный зал. Предусмотрены три медицинских кабинета для консультаций, зал для врачебной гимнастики со всей необходимой аппаратурой и установка центрального отопления (здравница будет открыта круглый год).

Здравница и дом отдыха в Василе Роайта (стр. 14) Расположенная в санаторной зоне курорта, здравница-дом отдыха рассчитана на 195 мест. Работает она круглый год: летом — для лечения и отдыха трудящихся, а зимой — только для лечения.
Строительная система основана на перекрытиях из сборных частей пустотными настилами, опирающихся на продольные стены или же на железобетонные монолитные балки.

Устройство высокого берега в Эфории (стр. 16) Устройство и укрепление высокого берега в Эфории входят в общий ансамбль работ на всем протяжении города. Работы эти начаты в 1955 году, а закончатся в 1957 году. Намечено соорудить подпорные стены вдоль берега, охраняющие пляж.
В центре работ по устройству намечено сооружение санитарных узлов, раздевалок, закусочных, террас и т.д. Будет сооружен ряд поперечных молов, выходящих в море, из которых первый, длиной примерно в 200 метров, уже частично закончен.

Многоквартирный дом в Констанце (стр. 17) Этот расположенный на улице Ремус Опряну в Констанце дом имеет подвальное помещение и четыре этажа. В него входят: в среднем корпусе две квартиры по 3 комнаты и однокомпатная квартира для бессемейных, а в торцовым секциях тридвухкомнатные квартиры.
Строительство выполняется посредством несущей кладки, сборных железобетонных балок, опирающихся на продольные стены, и настилы. Дом покрыт террасой без доступа. Строительство начато.

Многоквартирный дом «10-й строительной конторы» (стр. 18) Этот дом в форме буквы Н с подвальным помещением и 4-мя этажами в своей центральной части, а в крыльях по два этажа, расположен на краю высокого берега, на востоке города Констанца. В него войдут 27 квартир, каждая в одну, 2 или 3 комнаты с кухней, ванной или душевой, уборной и кладовкой.
Работы в кирпиче уже почти закончены.

Жилой дом с лекционным залом в Констанце (стр. 19) В эту постройку, расположенную на Проспекте Республики, входит незаконченное старое здание.
По плану намечено построить ряд жилых квартир и лекционный зал примерно на 300—400 человек с соответствующими придатками.
Строительные работы находятся в стадии внутренней отделки.

Холодные грязевые ванны в Эфории (стр.. 20) Холодные грязевые ванны расположены на берегу озера Текиргиол.
Они рассчитаны на 800 человек (300 женщин, 300 мужчин, 200 детей). Ансамбль дополняют ресторан-закусочная и необходимые пристройки.
Здания, колонны, портики, обрамление и т д. выполнены из местного камня, не покрытого штукатуркой. Покрытие составляют сборные железобетонные кессоны, кровля черепичная.
Строительство почти закончено.

★

Инж. Исак Финкельштейн — **Передовые технические решения для водопорных башен** (стр. 22) Долгое время при сооружений водопарных башен применялись так называемые классические решения, тяжеловесного и неэкономного характера, причем пластикой в большинстве случаев пренебрегала.
Институт проектирования типового строительства ИПКТ предпринял изучение этого вопроса с целью найти соответствующий с строительной и пластической точки зрения решений для группы водонапорных башен, имеющих тождественные характеристики: емкость резервуара в 300 кубометров и глубина дна 20 метров (водонапорные башни будут построены на Черноморском побережьи).
Проектировочные работы привели к созданию трех типов водонапорных башен, из которых каждый являет ряд преимуществ и указан для известного расположения.
Из них для строительства на побережьи избран тип башни из сборных кирпичей для кладки сводов и с резервуаром из монолитного предварительно напряженного бетона, который будет подготовлен внизу, а затем поднят на башню.
Это решение являет значительные преимущества и сокращает срок выполнения сравнительно с другими схожими решениями, при которых резервуар выполняется наверху.

ИЗ-ЗА ГРАНИЦЫ (стр. 29) В эту рубрику вошла статья арх. Г. Писаревского «Об итогах Всесоюзного конкурса типовых проектов жилых домов в 3,4 и 5 этажей» переведенная из журнала «Архитектура и строительство Москвы» № 10 от 1956 г.

Les chambres se trouvent à droite et à gauche d'un couloir; elles sont à 2 et 4 lits, meublées d'armoires dans le mur et pourvues d'un lavabo.
Le système de construction prévoit des planchers préfabriqués réalisés au moyen de poutres et de corps de remplissage, s'appuyant sur des murs transversaux ou sur des poutres en béton armé.
Cette maison de repos est en voie d'exécution.

Maison de santé à Vasile Roaită (p. 13).

Cette maison de santé s'élèvera le long de la falaise, ce qui constitue un emplacement idéal.
Le projet prévoit une capacité de 200 lits, réfectoire et ses annexes et une salle de club. Le plan comporte 3 cabinets médicaux de consultation, une salle de gymnastique médicale pourvue de tout l'appareillage nécessaire ainsi qu'une installation de chauffage central (le sanatorium devant rester ouvert toute l'année).

Maison de santé et de repos à Vasile Roaită (p. 14).

Le bâtiment, élevé dans la zone réservée aux sanatoriums, a une capacité de 195 lits; l'établissement sera ouvert toute l'année: pendant l'été, pour la cure et le repos; pendant l'hiver, rien que pour la cure.
Le système de construction est composé de planchers préfabriqués à bandes creuses, appuyés sur murs longitudinaux ou sur poutres en béton armé monolithe.

Amènagement de la falaise d'Eforie (p. 16).

L'aménagement et la consolidation de la falaise d'Eforie font partie d'un ensemble unitaire devant être réalisé tout le long de la ville; les travaux, commencés en 1955, seront achevés en 1957. On a prévu des murs de soutènement le long de la falaise, appelés à protéger la côte; groupes sanitaires, vestiaires, buffets, terasses etc. se trouveront au centre des aménagements. Il sera édifié des digues transversales dans la mer, dont la première d'une longueur d'environ 200 mètres est déjà élevée en partie.

Immeuble d'habitation à Constantza (p. 17).

L'immeuble, situé rue Remus Opreanu à Constantza, comporte un sous-sol, un rez-de-chaussée et trois étages, comprenant, dans le tronçon central, 2 appartements de 3 pièces chacun plus une garçonnière et dans les tronçons latéraux 3 appartements de deux pièces chacun.
La construction est exécutée en maçonnerie portante, poutres préfabriquées en béton armé, appuyées sur les murs longitudinaux et corps de remplissage. Elle est couverte d'une terrasse non accessible.
Les travaux sont en cours.

Immeuble d'habitation pour le « Trust 10 Constructions » (p. 18).

L'immeuble, en forme de H, avec sous-sol, rez-de-chaussée et 3 étages dans sa partie centrale et 2 étages dans ses parties latérales, est situé sur la corniche de la falaise Est de la ville de Constantza. Il a été prévu 27 appartements de 1, 2 et 3 pièces, avec cuisine, salle de bains ou douche, w.c. et resserre.
Le bâtiment est en cours d'exécution, la maçonnerie étant presqu'achevée.

Immeuble d'habitation avec salle de conférences à Constantza (p. 19).

L'immeuble se trouve Boulevard de la République et englobe une ancienne construction restée inachevée.
Le projet prévoit un nombre d'appartements et une salle de conférences d'une capacité d'environ 300 à 400 places, ainsi que les annexes respectives.
Les travaux sont en cours, dans le stade de finissage à l'intérieur.

Bains de boue froids à Eforie (p. 20).

C'est sur les bords du lac de Tekirghiol que l'on est en train de construire l'établissement de bains de boue froids.
La capacité prévue est de 800 personnes (300 femmes, 300 hommes, 200 enfants); un restaurant-buffet et tout ce qui s'y rattache complètent l'ensemble.
La construction, les piliers, les portiques, les encadrements etc. sont faits de pierre apparente, tronvée sur les lieux mêmes. La toiture est réalisée au moyen de caissons préfabriqués en béton armé; la couverture est en tuiles. Les travaux sont presqu'achevés.

★

Ing. Isac Finkelstein — **Solutions techniques avancées pour châteaux d'eau** (p. 22).

On s'est servi, pendant longtemps, pour les châteaux d'eau, de solutions dites classiques, comportant des moyens de construction lourds et désavantageux du point du vue économique et dont la plastique était, fréquemment, négligée.
Pour un groupe de châteaux-d'eau ayant des caractéristiques identiques: capacité du réservoir 300 m³ et niveau intérieur du reservoir de 20 m, devant être exécutés sur le littoral de la Mer Noire, il a été élaboré, par l'Institut pour l'élaboration de projets de constructions typisées — I.P.C.T. — une étude aux fins de trouver les solutions correspondantes, tant du point de vue constructif que plastique.
L'étude a concrétisé trois types de châteaux d'eau, ayant chacun un nombre d'avantages et étant indiqués pour certains emplacements.
Parmi ceux ci, on s'est arrêté définitivement, pour le littoral, à un château d'eau dont la tour est faite de claveaux préfabriqués et dont le réservoir, en béton monolithe précomprimé, sera exécuté en chantier avant d'être monté sur la tour.
Cette solution présente d'importants avantages, tout en raccourcissant la durée d'exécution, par rapport aux solutions similaires, où le réservoir était réalisé au haut de l'ouvrage.

AU-DELÀ DES FRONTIÈRES (p. 29) comprend l'article de l'architecte G. Pisarevsky intitulé « Concernant les résultats du concurs unional ayant pour objet l'elaboration de projets-type pour blocs d'habitation à 3, 4 et 5 niveaux », article traduit d'après la revue « L'Architecture et la construction de Moscou », No. 10—1956.